

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

4 ČERVENEC / SRPEN 2017
54. ROČNÍK
15 Kč

61. ŠRÁMKOVA SOBOTKA

foto: Jana Plavec

OBSAH

Fotografie z festivalu
61. Šrámkova Sobotka

RADNICE INFORMUJE 3 – 5

Na kole dětem 5

KULTURNÍ TRADICE 5 – 16

Dodatek ke vztahu F. X. Šalda
– F. Šrámek 5

Kde začíná léto 6

Na kole, na kole, na kole 7

Les za obcí Spyšová podruhé 8

200 let sobotecké lékárny 8 – 9

Za novým domovem 9 – 10

Noc kostelů si opět našla
cestu do Markvartic 10 – 11

Směšený pěvecký sbor
Stojmír-Bendl
a jeho letní koncertování 11 – 12

O Šrámkově Sobotce
pod vešekými lipami 12 – 13

Baráčnické okénko 13

Přilétla nám na zahradu
žluna nebo žluva? 13 – 14

O svaté Starostce 14 – 16

SPORTOVNÍ RUBRIKA 16 – 17

Šrámkova 11° - výsledky 16

Stolní tenis Sobotka 16

Sobotka fandí 17

KNIHOVNA 18

Do sobotecké knihovničky 19

Modrá krev Sobotecka 19

SPOLEČENSKÁ

A KULTURNÍ

OZNÁMENÍ 20 – 24

Kulturní kalendář 20

Blahopřejeme 21

Vítání občánků 21

Jubilea 21

Poděkování do Mateřské školy 22

Poděkování 22

Opustili nás navždy 22

Milá Jasnuško ... 22

Kulturní a společenské akce
v Sobotce 23 – 24

Na kole dětem – výjezd ze Sobotky – J. Zimovčák v doprovodu dětí ze ZŠ Sobotka

Revitalizace sportovního areálu – foto: L. Jenček ml.

Zrekonstruovaná ulice Na Celné – foto: L. Jenček ml.

RADNICE INFORMUJE

CHODNÍK V ULICI NA CELNÉ

Na konci června byl vedle zrekonstruované silnice na Podkost dokončen i nový chodník ke hřbitovu. Stavbu provedla kvalitně firma Colas CZ, a.s. za 2 630 845 Kč vč. DPH. Potěšující

zprávou je, že se městu podařilo získat dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) ve výši 2 289 000 Kč.

Samotné z administrování bude ještě náročné, protože každá stavba s se-

bou nese nějaké změny a je nutné je s poskytovatelem řádně projednat.

Mrzí nás jen vandalismus v podobě vyvráceného nového odpadkového koše i s betonovým základem, ke kterému došlo krátce po dokončení akce.

NOVÝ POVRCH V TURNOVSKÉ ULICI

Rovněž na konci června byl za necelých 800 000,- Kč položen nový asfaltový povrch v Turnovské ulici, ovšem bez zrekonstruovaných chodníků. Má to svůj důvod – šířkové podmínky Turnovské ulice (v nejužším místě 4,9m) nedovolují postavit nový chodník v normové

šíři 1,5m a zároveň zde ponechat obousměrný provoz. O finální podobě ulice, případném zjednosměrnění a návazné výstavbě chodníku, který by navazoval na nový chodník Na Celné, bude město jednat s jejím vlastníkem, tedy Královéhradeckým krajem. K opětovnému vy-

frézování části nového asfaltového povrchu, které proběhlo na začátku srpna, došlo z důvodu reklamace, kdy daný úsek nebyl realizován v požadované kvalitě (špatně připravený podklad pod finálním kobercem).

PARKOVÁNÍ NA NÁMĚSTÍ

Máme za sebou 2 měsíce platnosti systému zpoplatněného parkování na náměstí a je tedy čas na první zhodnocení. Celkové závěry lze dělat nejdříve na konci roku. Nicméně, už nyní lze říci, že hlavní cíl se daří docela naplnit. Myslím, že 95 aut najednou na náměstí už rozhodně neparkuje (to bylo ještě v loňském létě docela běžným jevem). Pokud kdykoli jedete o víkendů na náměstí na krátký nákup, tak se vám nestane, že nemáte kde zastavit.

Ohledně disciplíny lidí to není také tak špatné, celkově jsme byli spíše mile překvapeni. První týdny po spuštění docházelo pouze ke zdvořilému upozornění na systém formou lístku za stěračem. Nyní jsme se dohodli s místním oddělením policie na pomoci s dohledem nad dodržováním systému. Jak již zaznělo několikrát, finance nebyly primární motivací a celkový výběr za rok se dá zatím těžko předpovídat – mohlo by se to pohybovat od jednotlivých de-

sítek tisíc Kč do 250 tisíc Kč ročně. Na lepší odhady je nutné počkat do zimy. I přes cca 2 - 3 velmi negativní reakce, s jakými se potýkala všechna města, která systém zaváděla (typu „zničíte podnikání na náměstí“), je celkové přijetí systému ze strany místních rozhodně z větší části příznivé a vnější návštěvníci o něm nijak nediskutují (jsou už zpravidla ze svého města vychováni). Za to bychom chtěli vám všem poděkovat.

SPORTOVNÍ AREÁL

Dne 5. 8. proběhlo první soutěžní utkání SK Sobotka na nově přepracovaném fotbalovém hřišti (výsledek v době psaní textu ještě neznáme). Změna je tedy především v nové závlaze, která sama o sobě znatelně zlepšila podobu trávníku přes jinak problematické letní období. Předcházely tomu práce na systému zásobování vodou. Systém není jednoduchý, ale je o to

bezpečnější z pohledu zajištění vody. Do akumulární nádrže (15m) je dodávána voda ze 3 zemních zdrojů – starý vrt, stará kopaná studna a především nový vrt hloubky 72m.

Tento nový vrt samozřejmě stačí kapacitně sám o sobě, ostatní zdroje jsou pojistné. Voda je ale odebrána průběžně ze všech třech zdrojů, aby se nezanášely. V případě výpadku všeho

uvedeného (sucho) je nouzově možné pustit do systému vodu z veřejné sítě. Rozvody jsou na to připraveny, byla by to ale velmi drahá závlaha.

Fotbalové hřiště dostalo několik dalších drobných úprav (nové brány, zachytné síť na severní straně, provzdušnění, prohojení a propískování trávníku, ...).

Na dalších částech sportovního areálu (atletika, víceúčelové hřiště) budou probíhat práce do konce září.

MYSLIVNA POD HUMPRECHTEM

Jak bylo již v tomto roce zmíněno, městu se povedlo získat dotaci na první etapu záchranných prací této nemovité kulturní památky, o kterou město je povinno starat se a udržovat ji. Akce je prováděna v roce 2017 s využitím příspěvku poskytnutého Ministerstvem kultury z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednic-

tím obcí s rozšířenou působností [povinnost podle § 14 odst. 4 písm. k) rozpočtových pravidel]. Z celkového nákladu stavby 691 281,- Kč bez DPH (836 450,- Kč včetně DPH) přispívá Ministerstvo kultury částkou 348 000,- Kč. První etapa má tedy čistě odstranit nejhorší statické poruchy. Současně probíhá zpracování projektu na celko-

vou obnovu, která bude spojena s oživením samotného užívání (podpora Humprechtu v podobě doplňkové expozice, prodeje vstupenek a suvenýrů a drobného občerstvení, sociální záze- mí). Zůstane zachován jeden byt a oby- tování průvodců. Půdní prostor zůstane zřejmě půdním prostorem tak, jak půdy vždy bývaly.

OPRAVA HŘBITOVNÍ STĚNY

V únoru jsme podávali 2 miniprojek- ty na Ministerstvo zemědělství a proza- tím jsme obdrželi rozhodnutí o přiděle- ní dotace na opravu části hřbitovní zdi. Jedná se o úsek za oběma památníky, tedy včetně mohutných vratových pilířů a samotných kovaných vrat. Dotace

bude ve výši 545 000,- Kč a naše dolo- žené zdroje budou tvořit 233 000,- Kč. S ohledem na skutečnost, že nás čekají v roce 2018 oslavy stého výročí konce I. světové války a především vzniku Československé republiky, pokládáme za dobré se takovéto šance na opravu

chopit. Bude nutné věnovat se samo- zřejmě opravě i samotného památníku před stěnou a prostoru kolem něj. O tom ale v některém dalším vydání zpravodaje.

*Ing. Lubor Jenček, starosta
Bc. Jan Janatka, místostarosta*

ODPADOVÉ OKÉNKO

Jak jsme již avizovali na konci minulého článku, jsou zde ještě další odpady, o kterých jsme se nezmínili a které je možné odvézt do sběrného dvora. Ten se nachází v bývalém hospodářském dvoře v Březenské ulici v Sobotce čp. 244, dnes v sídle Technického střediska města. Provozní doba sběrného dvora je út a pá: 8:00 – 16:00 a so: 8:00 – 12:00. Do sběrného dvora je jednak možné od- vézt naplněné barevné pytle se tříděným odpadem, ale je možné a dokonce vhod- né odvézt tam i větší množství komodit, které třídíme do kontejnerů rozmístě- ných po městě nebo právě do barevných pytlů. Jde o **papír a karton, sklo čiré i barevné, tabulové sklo, drobnou elektroniku a baterie, kov, textil a plasty** větších rozměrů. O tom, co která komodita může a nemůže obsahovat, jsme již psali.

Do sběrného dvora lze odvézt i dal- ší druhy odpadů:

Bioodpad, tedy trávu, listí, větve, plevel, zbytky ovoce, zeleniny, skořápky vajčinek a ořechů, kávový a čajový odpad, apod. Z pochopitelných důvodů sem nepatří maso, kosti, uhynulá domácí zví-

řata ani oleje z potravin, tekuté a silné mastné potraviny, obaly od potravin, podestýlka od domácích zvířat, sáčky z vysavače, nedopalky cigaret, uhelný popel, smetky z ulice apod.

Polystyren, např. termoobaly nebo výplně krabic pro spotřební elektroniku. Polystyren by neměl být znečištěn zbytky jídel a stavební polystyren ani pozůstatky omítky.

Zářivky a další světelné zdroje, tedy lineární zářivky, kompaktní zářivky (= úsporné žárovky), výbojky a LED žá- rovky. Běžná (wolframová) žárovka sem však nepatří.

Elektrospotřebiče jako jsou chlad- ničky, mrazničky, pračky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby, vysavače, televizory, počítače, monitory aj.

Ostatní nebezpečný odpad, tedy léky, zbytky umělých hnojiv, pesticidů, herbicidů, barev, laků, odmašťovadel, ředidel, olejů mazacích i motorových, lepidel, nemrznoucích směsí, čisticích prostředků apod.

Nově lze do sběrného dvora odnést jako samostatnou komoditu přepálené **rostlinné oleje a tuky** po smažení

různých pokrmů. Olej stačí přelít a uza- vřít do PET lahve a takto odložit do ur- čené nádoby ve sběrném dvoře. Do této komodity ale rozhodně nepatří oleje průmyslové, motorové ani technické.

Všechny výše uvedené odpady jsou ve sběrném dvoře přijímány od občanů zapojených do systému nakládání s od- pady ve městě bezplatně. Výjimkou jsou elektrospotřebiče rozebrané nebo neú- plné, např. lednice bez kompresoru, te- levizor bez obrazovky apod. Přijetí tak-ového „neúplného odpadu“ je u nás zpoplatněno dle platného ceníku.

Do sběrného dvora lze také odložit **objemný odpad**, tedy starý nábytek jako jsou váleudy, židle, křesla, pohovky a skříně, umyvadla, toalety, podlahové krytiny, např. koberce a linolea. Pro ob- čana zapojeného do systému nakládání s odpady ve městě je i tato služba bez- platná v množství do 150 kg za rok. Nad toto množství je to však již zpoplatně- no. V ceníku je tato položka označena jako „objemný odpad, směsný komunál- ní odpad“. Legislativně je to správně, protože se skutečně jedná o směsný komunální odpad, který skončí na sklád-

ce, ale zde se jedná výlučně o odpad velkoobjemový, který nelze jinak vytrídít a který se nevejde do běžných nádob na směsný komunální odpad. Na běžný drobný směsný komunální odpad se limit 150kg nevztahuje, o tom ale až v příštím vydání ZŠS.

Ještě je ale potřeba zmínit jednu službu sběrného dvora, a to je odběr **stavební suti**, což je omítka, cihly, dlažby, obklady, betony, střešní tašky apod. vzniklé z nepodnikatelské činnosti. Sůť nesmí obsahovat izolační materiály (lepenky), kovy, ani zbytky elektroinstalací.

Sběrný dvůr v Sobotce byl vybudován v r. 2011 jako společný projekt několika obcí. Neslouží tedy výhradně občanům Sobotky, ale i Libošovic, Libuně, Markvartic, Mladějova, Oseka a Samšiny.

Ing. Jaroslav Šourek, tajemník
Ing. Tereza Strnadová, úsek ŽP

NA KOLE DĚTEM

SPORTOVNÍ PROJEKT NA PODPORU ONKOLOGICKY NEMOCNÝCH DĚTÍ

8. ročník veřejné cyklotour startoval v Ústí nad Labem 31. května a končil v Rouchovanech u Brna 10. června, vedoucím pelotonu byl pan Josef Zimovčák. Vždy je správné podpořit dobrou věc, a tak na svoji stranu pan Zimovčák získal i velice uznávané a známé osobnosti, například Karla Lopraise – automobilového závodníka, Gabriela Koukalovou – vítězku světového poháru v biatlonu 2015 – 16, prof. MUDr. Jana Pirka, DrSc. – předního českého kardiochirurga, prof. MUDr. Pavla Pafka, DrSc. – lékaře, specialistu na hrudní a břišní chirurgii. Právě MUDr. Pafko byl součástí pelotonu, 2. etapy projektu, který projel Sobotkou. V pátek 2. června se jel úsek Mladá Boleslav – Sobotka – Jičín – Nová Paka – Jilemnice – Benecko – Vrchlabí, celkem 95 km. Z města automobilů je Sobotka nedaleko a ani žádné závážné kopce nestály v cestě. A tak celý peloton v čele s panem Zimovčákem na kole tzv. „kostitřasu“ přivítaly v Boleslavské ulici u kolejí děti ze ZŠ v Sobotce a velice rády se připojily na svých kolech i s panem starostou města Ing. Luborem

Jenčkem, který nezklamal a akci podpořil jízdou na koloběžce. Po příjezdu na náměstí byl naplánovaný odpočinek a občerstvení. Přihlížející celé akce pozdravil pan Zimovčák a předal panu starostovi certifikát jako poděkování za podporu a účast této chvályhodné akce. Děti dostaly balónky s logem a přítomní mohli koupit suvenýru a nebo vložením finanční hotovosti do kasičky přispět na sbírku, jejímž účelem je získání

finančních prostředků na rekondiční pobyty dětí po náročné onkologické léčbě. Sobotecké děti doprovodily skupinku cyklistů ke Staňkově Lhotě, kde se rozloučily a odpojily, aby celý peloton mohl pokračovat dál směrem Jičín.

Dovolím si poděkovat panu starostovi i místostarostovi, že město Sobotka se k projektu připojilo a finančním darem pomohlo dobré věci.

Pavína Havlová

DODATKEM KE VZTAHU F. X. ŠALDA – F. ŠRÁMEK:

Úvod studie prof. Aleše Fetterse v minulém čísle ZŠS lze ještě pro oživení paměti našich čtenářů doplnit edicí dopisu F. X. Šaldy, jímž v r. 1925 odmítl účast v připravovaném sborníku *Knížka o Šrámkovi*. Těžko hodnotit jeho rozhodnutí; naopak musíme téměř po sto letech ocenit vysokou úroveň pořadatelů sborníku, tedy vedení Sdružení studujících soboteckých, které vyzvalo ke spolupráci skutečnou elitu tehdejších kulturních pracovníků nejrůznějšího uměleckého

zaměření a všech generací. Šaldu oslovili mezi prvními. Jeho odpověď, adresovaná pravděpodobně předsedovi SSS Františku Žofkovi, zní:

V Polici nad Metují, 21. VIII. 1925

Vážený pane,
jsem již ve věku, kdy člověk nepřijímá ke své práci podnětů z vnějška, nýbrž tvoří jen z náповědí nebo imperativů svého nitra. Úkol, který na mne skládáte, byl by mi

obtížnější, než se Vám zdá, než dovedete posoudit. Proto promiňte, že odříkám. Takovou studii o Šrámkovi dovede vám napsati některý kritik nebo literární historik z profese a i lidem se bude více líbiti, než by se líbila, kdyby byla ode mne.

Jsem s upřímným pozdravem

Váš F. X. Šalda

Dopis jsem poprvé otiskl ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky V, 1968, č. 1, s. 8.

Karol Bílek

KULTURNÍ TRADICE

KDE ZAČÍNÁ LÉTO

Léto začíná v Sobotce. Alespoň si to mnozí účastníci Šrámkovy Sobotky myslí. A mají pravdu. Letošní již 61. ročník Šrámkovy Sobotky, festivalu českého jazyka, řeči a literatury, měl název „Kritika. Výpověď umění?“ a byla to vlastně Šrámkovo-Šaldova Sobotka, protože letos by F. X. Šalda, jak se praví v programu, „oslavil 150. narozeniny – anebo 80. úmrtniny“.

Podoba literární kritiky a její metody jsou předmětem sporů. Rozdílné úhly pohledů na hodnocení literárního díla nám hned při zahájení festivalu nabídli mladí umělci (Jan Trč a Adam Hošek) za spoluúčasti Jana Smolky ve svém vystoupení (režie/dramaturgie Lada Blažejová). Jejich skvělé alegorické ztvárnění pobavilo a zároveň ukázalo cesty, kterými se celá letošní Šrámkova Sobotka ubírala.

Jak vlastně mohl vypadat den běžného účastníka šrámkovsko-šaldovského týdne? Pokusím se o obecnější „rekapitulaci“, která nebude sice úplná (akcí bylo opravdu mnoho), ale snad alespoň trochu připomene uplynulé dny.

Tak tedy – po příjemné snídani v hotelu Pošta nebo v cukrárně následovala trochu adrenalinová chvíle: budou už v infocentru, abych si stihl zamluvit místo na večerní divadelní představení? Tak uvažuje účastník a spěchá, protože za chvíli mu začíná buď přednáška nebo tvůrčí dílna. Většinou má štěstí.

V infocentru jsou brzy a ochotní, takže příjemné ráno vlastně pokračuje. Teď honem do Spořitelny. Tam začíná přednáška, která se, jak jinak, zabývá kritikou – jejím vývojem, metodami, představiteli, ediční prací atd. Těžko říci, která z přednášek zaujala nejvíce. Všichni přednášející byli kapacitami ve svých oborech (Jiří Kraus, Michal Špirit, Libuše Heczková, Jiří Poláček, Erik Gillk).

Pokud si účastník chtěl vybrat některou z tvůrčích dílen, měl hned několik možností, např. dílnu rozhlasového dokumentu, dabingu, tvůrčího psaní na pomezí prózy a publicistiky, divadelní tvorby, sborového zpěvu atd. Organizátoři festivalu opravdu vyšli vstříc snad všem požadavkům zájemců. I letos se konaly oblíbené dílny koťat pro malé a ještě menší děti a specifická recitační dílna učitelského EXODu. Vedla ji již tradičně režisérka Českého rozhlasu Hana Kofránková. Vystoupení této dílny vzbudilo velký ohlas. Je dobrým zvykem, že se na konci festivalu koná jarmark dílen, takže si každý účastník může lépe představit, co se v takové dílně dělá. Jistě mu to usnadní výběr pro příští rok, protože některé dílny se objevují pravidelně.

Pestrý byl i odpolední program, odehrávající se většinou na zahradě Šrámkova domu. Kromě představení literárních časopisů a rozhlasových pořadů si návštěvník mohl vyslechnout i au-

torské čtení zajímavých tvůrců (např. Jana Škroba, Jana Těsnohlídka). Když přestalo pršet, tak teplé letní večery lákaly k procházce, ale větším lákadlem než romantické sobotecké uličky se stala divadelní představení. Pravda, ne všechna byla dobrou volbou. S rozpaky byly přijaty inscenace Lidový kousek, Médea krvácí. Jiné inscenace však přinesly skutečně nevšední divácký zážitek – Zahradu Jane Austenové, Zmrazovač. V Sobotce se během festivalu nechodí spát příliš brzy – program pokračuje večerními koncerty a promítáním filmů.

Pokud měl účastník během dne volnou chvíli, mohl s Janem Bílkem navštívit Šrámkův dům nebo se s ním zúčastnit naučné vycházky na Humprecht, zajít do kostela na koncert barokní hudby, podívat se na vernisáž výstav, kterých bylo hned několik – v Šolcově statku (tam ostatně celý sobotecký týden autorským čtením Ireny Douskové začínal), v knihovně, ve škole. Když některou akci přece jenom nestihl, měl možnost se o ní dočíst v tiskovině RAPORT (Ryze Avantgardní Pravidelná Občas Rýpavá Tiskovina). Škoda, že někdy snaha naplnit cíl byla trochu křečovitá, rýpavost samoučelná a hodnocení akcí povrchní (např. Zahradu Jane Austenové), což vedlo k tomu, že ne všichni si tyto noviny kupovali.

Když se však účastník vracel po všech akcích do svého přechodného soboteckého bydliště, jistě (alespoň občas) musel myslet s obdivem a vděčností na ty, kteří festival s tímto non-stop programem připravili, kteří umožnili prožít svátek literatury, českého jazyka a řeči, kteří umožnili mezigenerační setkávání lidí, jež sice dělí věk, ale spojuje jeden zájem.

Festival skončil. Účastníci odjíždějí a jistě se mnohý z nich ještě ohlíží po Humprechtu, po věži soboteckého kostela, po přátelích a těší se, až zase za rok uslyší „...znám já jeden krásný zámek...“ Vždyť léto začíná v Sobotce.

Jindřiška Bumerlová, účastnice EXODu

Hudební dílna – Sborový zpěv (pod vedením J. Svěráka) – foto: J. Plavec

NA KOLE, NA KOLE, NA KOLE

Všichni jsme na jízdním kole někdy v životě jeli, někteří si dokonce bez kola ani všední každodenní život nedokážou představit. Wikipedie, otevřená encyklopedie, o jízdním kole uvádí:

Jízdní kolo (starším označením bicykl) je jednostopé vozidlo, poháněné silou lidských svalů, případně s dopomocí motoru (např. elektrokolo). Lidská energie převedená končetinami, zpravidla dolními, na šlapadla kola je přes převody a řetěz převedena na rotaci kola, zpravidla zadního, které pak vykonává pohyb po zemi.

My však krátce nahlédneme do historie cyklistiky, podíváme se do tzv. „éry vysokých kol“. A kam budeme nahlížet? Půjdeme na Humprecht, kde je ve 2. poschodí zámku instalována výstava DOBRODRUŽSTVÍ CYKLISTIKY.

Dobrodružství cyklistiky – éra vysokého kola v Čechách. Netradiční sportovní výstava představuje ranou éru české cyklistiky – období, kdy se jezdilo na vysokých kolech. Výstavu připravila díky spolupráci s muzei v Kolíně, Jičíně, Mladé Boleslavi, Nové Pace a v Hořicích v Podkrkonoší Mgr. Lenka Mazačová z Regionálního muzea v Kolíně. Její koncepce směřuje od nejstaršího předchůdce kola – draisiny po bezpečník (nízké kolo). Důležitou fází vývoje u nás byla 60. – 70. léta 19. století, která představují dosud neprobádaný úsek dějin cyklistiky. Tehdy se jezdilo na dřevěných kolech typu michaux. V rámci přípravy výstavy se při získávání informací podařilo kurátorce nalézt plakát na nejstarší cyklistický závod u nás. Konal se dne 8. 8. 1869 na silnici mezi Kutnou Horou a Sedlci. Pomyslně jsme tak sebrali prvenství závodu, který se konal o pouhý týden později v Brně – Lužánkách. Těžiště výstavy však spočívá v éře vysokých kol trvající zhruba 15 let. (www.humprecht.cz/lakce)

Za prvního přímého předchůdce dnešních kol je možné považovat tzv. draisinu (v překladu „běžící stroj“), kterou v roce 1817 sestrojil baron Karl Friedrich Drais von Sauerbronn v německém Mannheimu. Stroj měl dvě kola a řídítka, byl celodřevěný. Uváděl jej do pohybu jezdec rychlou chůzí. Stroj tak připomínal dnešní dětská odrážedla. Fyzicky zdatný jezdec mohl dosáhnout rychlosti až 15 km/h. Draisinu si velmi oblíbili příslušníci vyšších společenských vrstev, zejména v Anglii a Francii. Mezi uživatele údajně patřily i ženy.

Kolem roku 1820 prý existovala i skupinka jezdců pohybujících se na draisinách Prahou. Důležitým vylepšením draisiny, též drezíny, bylo opatření kola otáčecími klikami.

Koncem sedmdesátých let 19. století postavili i v Čechách první vysoké kolo bratři Josef a František Kohoutové ze Smíchova. Jejich model se později stal známým pod jménem „kohoutovka“.

Ale posuňme se dál. Velocipéd, který byl nazývaný jako „kostitřas“, už byl vybaven klikou na předním kole a pedály. Autorství je připisováno kováři Pierru Michauxovi a bratrům Olivierovým, kteří jeho nápad financovali. „Kostitřasem“ bylo kolo nazýváno proto, že kombinace dřeva a kovu, které tvořily jeho základní nosnou kostru, činily jízdu po dláždění velmi nepohodlnou. Sériově se různé typy velocipédů vyráběly v letech 1857 – 1871.

Vývoj se však nezastavil a byly vyrobeny další modely kol, tentokrát vybavené vysokými předními koly, o průměru až 1,5 metru, díky nimž vzrostla efektivita šlapání. Postupem času byly vyráběny i kovové rámy a kola byla vylepšena i gumovými pneumatikami. Jízda tak byla příjemnější a byla i stále více žádanější. Tato zlepšení ale na druhou stranu nesla negativní prvky. Díky velkým předním kolům se kola stávala značně nestabilními a hrozilo velké nebezpečí přepadnutí. Z toho důvodu se začaly vyrábět také tříkolky a dokonce i čtyřkolky.

Poprvé se objevuje nové slovo bicykl a je vlastně odstartována nová éra rozvoje cyklistiky.

Zdálo se, že dobrodružství cyklistiky bylo v minulosti určeno pouze mužům. Ale nebylo tomu tak. Z pohledu dnešní emancipace sportování moc ženám neprálo, ale v roce 1893 dokonce ženy závodily na kolech. Tato „hrůzná událost v Brně“, jak byl ženský závod tiskem označen, vzbudila velký zájem i pohoršení. Pro ženy oblečené do dlouhých šatů s volány, umělými květinami či pštrosími pery a sevřené do těsných šněrovacích korzetů, nebyla jízda na kolech zrovna pohodlná, ale ženy v jízdě na kolech viděly určitou možnost společenské zábavy. Právě kolo, již ne kolo vysoké, ale nízké a bezpečnější, velmi radikálně a rychle změnilo či ovlivnilo tehdejší ženskou módu.

Velkými milovníky cykloturistiky byli také světoznámí fyzici a nositelé Nobelových cen Marie a Pierre Curie, kteří si za cestovní prostředky na svatební cestě zvolili velocipedy. Ve své době tato volba cestování byla velmi neobvyklá a lze říct, že na svou dobu i velmi společensky odvážná.

Jízda na kolech přinášela potřebnou relaxaci nejen manželům Curie, ale přináší změnu životního rytmu a určitý pocit svobody lidem i dnes.

Dokázali bychom nasednout na vysoká kola? Asi ne, ale za prohlédnutí vysoká kola určitě stojí.....

Výstavu DOBRODRUŽSTVÍ CYKLISTIKY můžeme zhlédnout až do 31. 10. 2017.

Ilona Jalovecká

LES ZA OBCÍ SPYŠOVÁ PODRUHÉ

V minulém čísle Zpravodaje Šrámkovy Sobotky jsem Vás informovala o devastaci úseku turistické cesty ze Sobotky do Markvartic, která byla způsobena těžbou dřeva. Slíbila jsem čtenářům, že postup při rekultivaci cesty budu nadále sledovat. A tak se taky stalo. Opět jsem se vydala na malý výlet a byla jsem opět velmi překvapená, tentokrát ale v dobrém.

Jak pan Ing. Jiří Žabka, ředitel lesního hospodářství Kinský dal Borgo, a.s., slíbil, tak také učinil. Cesta je krásně zarovnaná a nedávnou těžbu dřeva připomínají jen větve v okolí cesty. Cesta je nyní opět schůdná i pro cykloturisty – podívejte se sami.

Nastaly patrně správné klimatické podmínky, a tak terén mohl být zrekultivován.

Pane inženýre, děkujeme !!!!

Ilona Jalovecká

200 LET SOBOTECKÉ LÉKÁRNY

(I. pokračování)

Zřejmě nejznámějším soboteckým lékárníkem byl druhý v pořadí, Antonín Fierlinger ml. Také on by měl asi být psán spíše Anton stejně jako jeho otec. Čeština jim jistě byla běžnou dorozumívací řečí, i pro české národní snahy měli pochopení, ale němčina pro ně byla běžně užívaným jazykem, zvláště ve školách, ve styku s úřady a některými přáteli (např. s Josefem Mánesem a Kablíkovými). Stejně na tom byl i poštovník Josef Svoboda st., zkušený radní a notář Matěj Dušek, městský písař Franz Steinbrenner, lékař Jan Sokol, kosteční vrchnostenská úředníci a další přední osobnosti města a okolí. Za výjimky a důsledné Čechy můžeme z vyšších vrstev považovat snad jen kupce Aloise Šolce, truhláře Jana Dvorského, učitele Františka Kendíka a Josefa Dolenského, lékaře Františka Ptáčnicka a většinu kněží (F. M. Vetešník, D. Šimůnek, A. Učík, A. Kles aj.), ovlivněných vikářem P. Antonínem Markem z Libuně.

Antonín Fierlinger ml. se narodil ještě v Turnově 21. června 1812. Do základní školy chodil v Sobotce a U Malétských v Praze, kde žil nějakou dobu v rodině matčina strýce, rytíře Prokopa

Platzera (1758–1825), jednoho ze zakladatelů a prvního ředitele Soukromého ústavu pro slepé děti. Potom navštěvoval piaristické gymnázium v Mladé Boleslavi; 4. ročník absolvoval 1827 a 1828 dvakrát v Jičíně. Byl předurčen, aby pokračoval v rodinné tradici, takže po čtyřech třídách gymnázia nastoupil praxi u otce a pak od roku 1830 v lékárně manželů Kablíkových ve Vrchlabí. Rozuměl si zde zvláště s paní Josefinou, první známou botaničkou v Čechách. Spolupracoval s ní i na vytvoření velké sbírky vycpaného ptactva, k níž zpracoval i podrobný katalog. Vypávání ptactva a zvěře ho asi naučil kostecký lesník Václav Sikeš (1755–1830). Ve Vrchlabí se také pravděpodobně seznámil s mladíckým malířem Josefem Mánesem. V Sobotce se zapojil v letech 1836 – 1837 do první etapy existence ochotnického divadla. V třicátých letech také absolvoval na pražské univerzitě farmaceutický kurz, čímž dokončil potřebné odborné vzdělání a 10. dubna 1839 se stal magistrem farmacie. Po smrti otce tak mohl r. 1842 převzít sobotecskou lékárnu.

Jeho manželkou se stala o 15 roku mladší Anna Hájková (* v Sobotce 20.

1. 1827), dcera soboteckého kupce a dlouholetého zástupce purkmistra Josefa Hájka (1794–1850) z čp. 6 na náměstí. Svatbu měli v kostele v Oseku 9. února 1847, oddával je P. Damián Šimůnek, za svědky jim byli poštovník Josef Svoboda a lékař František Ptáčnick. 4. října 1849 se novomanželům narodil syn Eugen, pozdější středoškolský profesor v Olomouci. Jako jeho kmotra přijela do Sobotky na křest 6. října 1849 Josefina Kablíková.

V Sobotce přivítali Fierlingrovi několikrát Josefa Mánesa (1820–1871). Je možné, že tento nejznámější český malíř byl v našem kraji poprvé již r. 1833 se svým otcem Antonínem (1784–1843), který tehdy zvěčnil pohled na Sobotku s Humprechtem od Bořenov. Že by to byl výsledek seznámení Fierlingerova s Mánesovými ve Vrchlabí? Styky nestaly ani později, kdy se mladý lékárník stal snad pod Mánesovým vlivem soboteckým jednatelem Krasoumné jednoty, a vyvrcholily od konce čtyřicátých let, kdy Mánes vytvořil pro Sobotku několik významných děl (prapor Národní gardy 1848, návrh Antonínu Wildtovi na sochu Jana Nepomuckého 1856, návrh na výzdobu stropu soboteckého divadla 1861, diplomy čestného občanství města F. Palackému a F. L. Riegrovi

1861, kresby Kosti a Trosek v náčrtníku 1861, Trosky ze sobotecké strany na pražském orloji 1866). Zdá se, že nejdelší Mánesův pobyt v Sobotce lze datovat právě do r. 1861. Mánes údajně navrhl i hlavní vstupní portál do sobotecké lékárny, který pak zanikl při pozdějších stavebních úpravách.

Tyto styky s Josefem Mánesem lze považovat za nejvýraznější přínos Antonína Fierlingera ml. městu. Úzce souvisí s jeho veřejnou činností ve městě v roce 1848 a následně v letech 1851–1861. V roce 1848 byl totiž praporečnickem národní gardy; účastnil se i pražského Slovanského sjezdu. V letech 1851–1861 působil jako starosta města. Ovšem oproti svému předchůdci Aloisu Šolcovi se podepisoval německy „Bürgermeister“ či zkratkou tohoto titulu. Asi nejznámějším činem soboteckého zastupitelstva pod jeho vedením byla podstatná úprava městského divadla ve staré sobotecké solnici. Byla postavena i budova soudu a zlepšen vzhled města (dlažba ulic, osvětlení aj.).

Jinak byl ve městě poklidný život, jehož detaily dosud nejsou plně prozkoumány. Škoda. Zvláště konec Fierlingerova starostování je překvapivý. Ještě v březnu 1861 byl znovu zvolen purkmistrem, ale počátkem července se úřadu vzdal (jeho nástupcem se stal poštovník Josef Svoboda), lékárnu prodal 2. července 1861 Mořici Hruškovi a odstěhoval se na statek do Nové Vsi u Nelahozevse. Jeho odchod z funkce i ze Sobotky snad souvisel s blíže neznámými finančními nesrovnalostmi v městské pokladně, na něž poukazovala opozice vedená kupcem Janem Mukařovským (v roce 1862 skončil i městský početvedoucí Josef Brůnch).

Pravděpodobně od počátku sedmdesátých let žil Fierlinger v Praze, kde syn Eugen studoval. Ale asi roku 1875 se vrátil na Sobotecko, tentokrát do Dolního Bousova, kde se stal správcem cukrovaru Jindřicha Leglera. Zasloužil se zde i o vysazení lipové aleje. Vztah k Sobotce se v té době již upravil a starý pan lékárník prý podle vzpomínek Jaroslava Macouna často a rád do kdysi své sobotecké lékárny chodil a litoval, že ji prodal. V rozmluvě si prý často pomáhal německým „wissen's“ – víte.

Fierlinger byl znám jako jeden z předních českých přírodovědců, znal zvláště ptactvo a často ho vycpával, měl i sbírku motýlů. Ze svých sbírek obdával mnohé školy v okolí i ve vzdálených místech (např. gymnázium v Havlíčkově – tehdy Německém – Brodě). Spolupracoval i s Národním muzeem.

Antonín Fierlinger ml. zemřel 13. dubna 1893 v Dolním Bousově, kde byl též pohřben. Jeho vnuk Zdeněk Fierlinger hřbitov několikrát navštívil a po letech dědovy ostatky nechal roku 1971 exhumovat a převézt do Olomouce do rodinného hrobu.

Fierlingerovým nástupcem v sobotecké lékárně U strážného anděla se tedy stal r. 1861 Mořic Hruška (* 11.

Vchod do lékárny z Jičínské ulice – foto: Z. K. Marek

září 1829 v Chrudimi), nejprve jako nájemce a od 1. července 1865 jako majitel. Se svou druhou manželkou Dorotou roz. Mrázkovou z Lomnice nad Popelkou (* 2. července 1838) se oženil 22. září 1859. V Sobotce se jim v letech 1862 – 1869 narodilo pět dětí. Teprve on začal důsledně používat pro lékárnu český název U strážného anděla. Byl i místopředsedou Občanské besedy. Ale již 11. července 1870 prodal lékárnu PhMr. Josefu Macounovi. Přestěhoval se do Českých Budějovic, kde zakoupil tamní lékárnu. Později se podle zjištění Jaroslava Macouna odstěhoval do Uher.

(pokračování příště)

Karol Bílek

ZA NOVÝM DOMOVEM

Jedním ze zapomínaných soboteckých rodáků je lékař a politický vězeň MUDr. Jan Šolc (9. 3. 1902 – 26. 4. 1979), syn učitele a hudebního skladatele Jana V. Šolce. Po studiích působil v Kyjích u Prahy, odkud se rodina přestěhovala v květnu 1945 do Liberce. O životě MUDr. Jana Šolce nám

napsal jeho syn, PhDr. Jan Šolc, spoluzakladatel Etického fóra. Dnes přinášíme první ukázkou, vzpomínku na květen 1945.

V Liberci se ještě střílelo, když jsme se s tátou a s mámou blížili od Prahy serpentinami Záskalí k novému domo-

vu. Jakkoli všechno kvetlo, jaro přišlo tenkrát stejně brzy jako letos, nebyla to cesta nijak líbezná. Silnice byla lemována vraky aut a tanků narychlo odtaženými stranou, aby nepřekážely.

Dávno řekl jeden moudrý muž, že jsme otroky svého dětství. Měl pravdu. Dětství je jako ten příslovečný hrnek, co do sebe nabere všechny první vůně

i pachy provždy, ať už je to vůně benzinu, rozkvetlých bezů nebo pach korditu po výstřelech jako tenkrát. A nikomu se nemohla líbit ta naše červenomodrobílá vlajka víc, než jak ji prvně uviděl šestiletý kluk, když ji nadšení sousedé vyvěšovali z vikýřů a z oken.

Táta měl za války ordinaci v Kyjích na předměstí Prahy a toho 5. května 1945 dopoledne běžel na výzvu rozhlasu rovnou ke sklepu a ve chvatu si svlékal bílý plášť. Pak začal usilovně přehazovat hromadu uhlí, dokud nenašel velký lepenkový kufr s uniformou, pistolí a srbskou dýkou. Ještě trikoloru na blůzu a v nákladáku od mlýna k pražskému rozhlasu.

Věříte na osud? Někde pod Jarovem předjel nákladák motocyklista a velitel vozu vzrušeně sděloval: „Tajemník ti vzkazuje, že se doktor musí vrátit, v obci by chyběl, Němci se stahují k Praze“. Táta seskočil z korby a s motocyklistou se vracel. Než vjel nákladák do vnitřní Prahy, byl zasažen německým

pancrfaustem. Táta pak seděl na balkóně až do tmy a na nikoho nepromluvil.

Po několika dnech se šel jako nadporučík zdravotní služby přihlásit ke generálu Karlu Kutlvašrovi. Byl skutečným velitelem Pražského povstání a měl krycí jméno BARTOŠ. Nám školním dětem to pak třídně pomínutý režim zatajoval, protože generál byl sice hrdinou, ale nebyl komunistou, a tak ho zavřeli na doživotí. Říkalo se tomu nová, třídní spravedlnost. „Posílám tě do Liberce, velí tam s válečnými manýrami jakýsi podplukovník. Chceme, aby měl ve štábu města protiváhu českých důstojníků“, řekl tátovi na cestu.

Historickou pravdou ovšem je, že pplk. Rumjancev spolupracoval s českým revolučním vedením Liberce nadobyczej vstřícně, zejména při následném odsunu německých obyvatel, a ve volných chvílích žil hudbou. Ta fronta ale v něm byla. Až po letech, po návratu z vězení táta vzpomínal, že jednou při jednání štábu města vstoupil do místnosti důstojník,

nejspíš příslušník SMERŠ, té krutě zasahující vojenské kontrarozvědky, zaměřené na vlastní vojáky a důstojníky. Zahlásil se a vyčkával u dveří. Podplukovník vstal s rozepnutou blůzou od stolu a vyšel na chodbu. Pootevřenými dveřmi bylo vidět, jak jedinou ranou srazil pěstiti k zemi vojáka, kterého přivedla eskorta. S brunátnou tváří se pak vrátil ke stolu se slovy: „Zběh, už několik dnů obchází městem a znásilňuje Němky.“

Když jsme si pak s tátou vyšli na první vycházku do města, přirazil na motorce k chodníku někde vprostřed Husovy třídy gardista v pískové uniformě Afrikakorpsu: „S tím chlapcem se musíte vrátit, ve městě se střelí. Vervolfové přepálili lano na Ještěd.“

Je pravda, že pak nebylo ještě nějakou dobu v Liberci docela bezpečno. Ale copak si mohl přát šestiletý kluk v novém domově lepší začátek, než jaký ho potkal právě tenkrát a tady, v tom báječném městě?

PhDr. Jan Šolc

NOC KOSTELŮ SI OPĚT NAŠLA CESTU DO MARKVARTIC

A jak to už zpravidla na začátku bývá, pro samotnou Noc kostelů to nebyla vždy cesta jednoduchá. Sama původní myšlenka zorganizovat Noc kostelů vznikla v Německu v roce 2001 a poté se Noc kostelů postupně rozšiřovala po celé Evropě. Uběhlo dalších celých osm let, než k nám přes sousední Rakousko tato myšlenka také doputovala a zasela několik plamének, které se postupem času rozžehly po celém Česku. V letošním roce 2017 to bylo v Česku již více jak 1400 míst s více jak 450 000 návštěvnických vstupů. A jedním z těchto míst se 9. 6. 2017 stal i náš kostel sv. Jiljí v Markvarticích. A my máme upřímnou radost, že i přes narůstající „konkurenci“ v našem okolí k nám na Noc kostelů našlo cestu více jak 60 hostů. A co víc – jedním z nich byl i pan senátor Tomáš Czernin. Všem, kdo jste k nám na Noc kostelů našli cestu – moc děkujeme.

Naši akci Noc kostelů zorganizoval spolek Přátel Markvarticka z.s., a to za patronace pana faráře Augustina Štěvici, který již svým úvodním slovem navodil následující pokornou atmosféru našeho celého setkání. Noc kostelů je místem setkávání názorů, vzájemného porozumění a k tomu bez pochyby napomáhá i upřímná otevřenost. A snad právě proto si návštěvníci při této příležitosti mohou libovolně prohlédnout veškeré prostory kostela, a to i ta místa, kam se při běžné návštěvě kostela a ostatních sakrálních staveb nedostanou. Tak tomu bylo i v našem kostele sv. Jiljí v Markvarticích a pro náš spolek se také stává již tradicí, že při této příležitosti nezapomínáme na to, aby se naši hosté měli navíc možnost seznámit

i s některými fakty z historie samotné stavby kostela sv. Jiljí a jeho mobiliáře. V letošní Noci kostelů jsme se o tento způsob výkladu pokusili opět, a to tak, že vše bylo volně „zabaleno“ do souvisejícího obrazu doby, kdy kostel dostal svou nynější podobu, tedy doby první poloviny 18. století. Ale samotná fakta určitě nestačí a možná, že pro Noc kostelů je ještě důležitější vytvoření určité atmosféry zklidnění a radosti ze společného prožitku a my jsme rádi, pokud při této příležitosti u nás někdo najde klidné místo pro své rozjímání nebo alespoň částečně nasytí svou potřebu po poznání. A nezapomínáme ani na milovníky uměleckých zážitků. Tak jako na většině podobných setkání v tuto dobu, ani u nás nechyběl kulturní

program, kterým celý večer naší Noci kostelů citlivě vyvrcholil. Za klavírního doprovodu pana Martina Vydry nám zazpívala operní pěvkyně slečna Karolína Žmolíková, kdy slovem tuto část Noci kostelů provedl pan Václav Žmolík. Tak taková bývá Noc kostelů v kostele sv. Jiljí v Markvarticích.

Je možné, že se mi v této zkratce nepodařilo úplně přesně vystihnout atmosféru naší Noci kostelů a vám nyní nezbyvá nic jiného, než se v příštím roce (25. 5. 2018) přijít přesvědčit na vlastní oči a uši. Ale můžete přijít i kdykoliv jindy – kdy budete chtít. Náš spolek Přátel Markvarticka se na vás těší.

Za spolek Přátel Markvarticka z.s.
místopředseda Petr Brabec
Email: markvarticko@seznam.cz

SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR STOJMÍR-BENDL A JEHO LETNÍ KONCERTOVÁNÍ

Měsíc květen a červen jsou každoročně pro náš sbor časem vystoupení a koncertů. Nejinak tomu bylo i v letošním roce a sbor měl v tuto dobu, jak se říká, „napilno“.

Dne 8. května 2017 se uskutečnilo **pietní setkání u památníku osvobození naší země v Dolním Bousově**. I přes nepřízeň počasí jsme společně s ostatními zavzpomínali na nelehkou dobu II. světové války a rok 1945. Projev pana starosty doprovodila česká státní hymna a lidové písně z Čech a Moravy. Malou slovní úpravou lidové písně *Ten Suchdolský rybník*, v tomto případě „Červenský“ jsme symbolicky vzpomenuli na obyvatele Dolního Bousova a jeho blízkého okolí, kteří při osvobození položili svůj život.

K tradicím našeho sboru patří **vystoupení v DPS Sobotka a DPS Dolní Bousov**. Odpolední setkání, ve kterém si s našimi seniory zazpíváme lidové písně a představíme i další skladby z našeho repertoáru, je vždy milou sborovou povinností. Letošní vystoupení doprovodila svou uměleckou recitací Maruška Buchtíková a příjemným odpo-

lednem se tak nesly verše výjimečného básníka našeho kraje, pana Josefa Brože, jemuž krajina Českého ráje velmi učarovala. Neopomněli jsme také soboteckého rodáka a básníka, pana Josefa Jindru.

Noc kostelů vznikla v roce 2001 ve městě Cáchy v Německu a postupně se rozšířila do dalších měst a do sou-

sedního Rakouska. Od roku 2009 se Noc kostelů koná i v České republice a v roce 2011 se prvně uskutečnila i ve městě Trnava na Slovensku. Hlavní myšlenkou je přiblížit široké veřejnosti společenskou a kulturní hodnotu duchovního světa prostřednictvím hudby, zpěvu, mluveným slovem, malbou aj. Tento rok se Noc kostelů konala v pá-

tek **9. června 2017** a záštitu nad ní převzali např. kardinál Dominik Duka, Mons. Jan Graubner, předseda Senátu ČR Milan Štěch, předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka a další. Náš sbor koncertoval při této příležitosti **v kostele sv. Jana Křtitele v Újezdu pod Troskami**. Publiku jsme představili nejen skladby duchovního charakteru, ale i skladby, které patří do žánru moderní sborové tvorby, u nichž nás na housle doprovodil pan Jaroslav Kohout, mistr houslař, který nyní žije s rodinou v nedaleké Branžeži. Kromě našeho sboru vystoupila i sopranistka Kateřina Žmolíková. V průběhu večera se také konala výstava grafik, kreseb a fotografií a publikum mělo možnost prohlédnout si zajímavou a cennou památku Českého ráje i s komentářem pana Hrubého.

Vrcholem koncertování byl jistě **koncert na Humprechtě**, který se každý rok koná v rámci Mezinárodního dne hudby. V sobotu **17. června 2017** se sešlo na zámku bezmála padesát účinkujících. Jako v loňském roce, tak

i letos přijal pozvání ženský pěvecký sbor Sirény z Říčán u Prahy a atmosféra koncertu tak byla velkolepá. Celým večerem zněla hudba snad ze všech hudebních žánrů, stará muzika, lidové písně, klasická hudba, moderna, žánr hebrejské hudby, spirituál a další. Na závěr koncertu oba sbory společně zazpívaly světoznámou skladbu W. A. Mozarta, *Malá noční hudba*, kterou jako parodii otextoval Zdeněk Svěrák s příznačným názvem právě pro Humprecht a jeho lovecké trofeje, *Mně se líbí paní nadlesní*. A byl to jistě velký zážitek nejen pro naše publikum, ale i pro samotné sboristy. Celým koncertem provázel svým osobitým projevem pan Tomáš Grindl, na housle náš sbor doprovodil pan Jaroslav Kohout a na klavír paní učitelka Petra Matoušková.

Závěrečný koncert se stejně jako v loňském roce uskutečnil pod širým nebem Dolního Bousova. **Zahrada za kostelem sv. Kateřiny**, která má své osobité kouzlo, se v neděli **25. června 2017** proměnila v koncertní

pódium a s naším sborem se sešlo pár desítek nadšených posluchačů. Dokonce i dva posluchači čtyřnozí. Maruška Buchtíková provázela svou recitací básní Josefa Brože a na příčnou flétnu nás doprovodila slečna Marie Jihlavcová.

Dovolte mi, abych na tomto místě poděkovala všem členům za jejich velkou píli při přípravě repertoáru, paní Maruše Buchtíkové za recitaci básní během našich koncertů, panu Jaroslavu Kohoutovi za houslový doprovod a spolupráci s naším sborem, paní učitelce Petře Matouškové za klavírní doprovod na Humprechtě a v neposlední řadě panu Tomáši Grindlovi za průvodní slovo všech našich koncertů.

Pokud i vy rádi zpíváte a chtěli byste chodit zpívat do sboru, třeba do toho našeho, rádi vás v našich řadách přivítáme. Po prázdninách začínáme opět v úterý, a to 12. září 2017 od 17,30 hodin v Základní škole v Dolním Bousově.

Pavλίna Cohornová

Isbormistryně sboru

(autor fotografie Jaroslav Mádle)

O ŠRÁMKOVĚ SOBOTCE POD VESECKÝMI LIPAMI

V minulém čísle ZŠS jsem vás pozvala na procházku za stoletými lípami do Vesce. To jsem ještě netušila, že v době, kdy jejich koruny zežlzltnou záplavou voňavých květů, se pod nimi na návsi ve Vesce setkáme znovu. Stalo se ve sváteční den 5. července na poetickém odpoledni věnovaném básníkům našeho kraje. K poctě Fráni Šrámka u příležitosti 140. výročí jeho narození a 65. výročí úmrtí. Také přivítáme pana Josefa Brože, básníka Českého ráje, autora nové básnické sbírky *Dotýkání krásy*, jehož verše nás přátelským letním setkáním provázely.

Kdo za to může? Úžasné knihovnice z Libošovic. Jejich besedy, vernisáže a křty nových knih jsou vyhlášené v širokém okolí. Kde jinde než na vesecké návsi znějí básně Josefa Brože přesvědčivěji.

Chaloupky pohádkové

z perníku, marcipánu.

V rybníčku obraz plove

v slunečním zlatém rámu.

Vesnice oblečená

v krajovém kroji

je skanzen beze jména.

Dík, že tu stojí.

Vraťme se do pozdního odpoledne 5. července. Takto nás přivítala paní Alena Pospíšilová:

Stará moudrost říká **SDĚLENÁ RADOST, DVOJNÁSOBNÁ RADOST**

Dovolte, vážení a milí přátelé, abychom se v tento sváteční čas a den s vámi o radost rozdělili. Žijeme v krásné zemi, kterou nám právě básníci pomáhají objevovat v plné její tajemné nádheře. Český ráj ověncilo básněmi i prózou mnoho známých i méně známých umělců. Rádi v těchto dnech vzpomínáme na Fránu Šrámka. Právě on byl velkou inspirací pro současného básníka pana Josefa Brože. Poslední jeho čtyři básnické sbírky *Dotýkání krásy* se houpou v kolébce.

Kdy jindy je slavnostně přivítat mezi čtenáře, než v těchto svátečních, pro naši vlast tak významných dnech? Kde jinde, než na pravé venkovské návsi? Vždyť pan básník Josef Brož je duší venkován, velký vlastenec a milovník Českého ráje. Se srdcem na dlaní se Vám pokusíme sdělit básně, jejichž prostřednictvím se dotkneme důvěrně známých míst. Až básník a pan režisér nám plně odkryli jejich tajemství a kouzlo. Společně chceme udělat radost panu Brožovi a samozřejmě i vám, našim vzácným posluchačům.

„Zachytit v rytmu okamžik přirozenosti,“ jak říká pan režisér Josef Kettner, kterého se budeme snažit moc nezarmoutit neumělým amatérským sdělováním. Děkujeme mu za čas, který nám v posledních dnech věnoval. Vážíme si všech jeho zkušených rad a připomínek. Neměl to s námi, studenty třetího věku, lehké.

Předstoupit před Vás není samozřejmě snadné ani pro nás. Vstřícná nápada uspořádat uvedení básnických sbírek v nejkrásnější vesnici Sobotecka byla od počátku zdejší skvělá paní kronikářka Maruška Šimůnková. Děkujeme jí samotné, ale i veseckým hasičům, kteří si vzali pořad pod svá křídla. Za podporu děkujeme i našemu panu starostovi Vítku Svobodovi. Vesecké chalupáře reprezentuje a poděkování si zaslouží paní Blanka Patzáková a její dvě půvabné vnučky. Upřímnou úctu chováme k paní Věrušce Flanderkové, obyvatelce básněmi ověšeného mlýna Podsemína. Společně s vnučkou Anežkou přispěly

výrazným dílem k nastudování básní. S pokorou a upřímnou snahou nic nepokazit, jen potěšit, jsme do projektu, jak se dnes moderně říká, vstoupily i my dvě knihovnice z Libošovic – Eva Pantlíková a já. Vážíme si podpory našeho příznivce a věrného kamaráda Tomáše Grindla. Velký dík za vstřícnou ochotu obohatit slovo hudbou patří vzácnému hostu, houslistovi panu Karlu Schreiberovi. Poděkování nás všech ještě jednou panu režisérovi Josefu Kettnerovi a vám všem za milou pozornost a shovívavost. Přejeme vám příjemný sváteční podvečer.

Co dodat? Děkujeme všem, kteří do Vesce přišli, snad jsme vás alespoň

trošku potěšili překrásnými verši opěvujícími náš kraj. Přednášeli jsme je s láskou a velikou úctou, i když někdy (přes veškerou snahu pana režiséra Josefa Kettnera) trochu kostrbatě. Udělejte si chvilku čas a začtete se do veršů pana Brože. Umí pohladit po duši a to v naší uspěchané době není málo.

*Poutníče, zastav, tiše stůj,
zde končí žal i bolest, hoře, písně.
Symfonií tónů, barev, citů zní tu
líbezná melodie nejkrásnější písně
„Kde domov můj“.*

Marie Šimůnková,
kronikářka z Vesce u Sobotky

VLASTENECKO DOBROČINNÁ OBEC BARÁČNÍKŮ PRO SOBOTKU A OKOLÍ

Něco z činnosti soboteckých baráčníků

Na konci dubna tetičky ozdobily májku, kterou sousedé postavili na náměstí. Květnový Svátek matek jsme na rychtě oslavili všichni společně. Přišly mezi nás děti ze zdejší mateřské školy, které nám i s paní učitelkou zazpívaly a zatancovaly. A všechny maminky dostaly i malý dárek. 3. června se dvě tetičky v krojích zúčastnily vítání občánků. Bylo přivítáno 6 chlapců a 2 děvčátka. Tetičky je pohoupaly v krásné kolébce a předaly rodičům přáníčko a malý dárek. Pěvecký sbor Stojmír – Bendl nám přišel zazpívat něco ze svého bohatého

repertoáru. Odpoledne s lidovou písničkou bylo proloženo dvěma básněmi zdejších básníků Českého ráje, a to „Jak umírají lípy“ Josefa Jindry a „Z Českého ráje“ Josefa Brože. Pan Josef Brož je 96 letý vitální pán a píše nádherné básně o Českém ráji. Sbor nám zazpíval lidové písničky za vedení sbormistryně Pavlíně Cohornové. Průvodní slovo Tomáš Grindl a umělecký přednes Marie Buchtíková. Bylo to krásné odpoledne. A zatím poslední akcí tohoto půlroku bylo výjezdní konšelské zasedání v nedalekých Kacanovech. Při něm konšelé projednali nejdůležitější úkoly, hlavně přípravu svěcení našeho praporu, které

se chystá na září. Pochutnali si na dobrém jídle a popovídali si o běhu života. Na začátku července jsme si užili odpoledne s hudbou a výborným pohoštěním a rychta se uzavřela. Svoji činnost zase zahájíme v září.

POZVÁNKA

Vlastenecko dobročinná obec baráčníků pro Sobotku a okolí zve na křest spolkového praporu v dopoledních hodinách 8. září 2017 na Malé náměstí. Koná se při příležitosti oslav 25. výročí Oblastní Charity Sobotka.

Květoslava Hořáková,
vzdělavatelka

PŘILÉTLA NÁM NA ZAHRADU ŽLUNA NEBO ŽLUVA?

Průběžně se setkávám s tím, že si lidé pletou žlunu a žluvu. Pokusme se tedy nyní přiblížit si tyto dva druhy ptáků a říci si něco o jejich rozdílech.

Pokud jde o žlunu, tak u nás máme žlunu zelenou a šedou, ale nejčastěji se setkáme se žlunou zelenou a té se tedy věnujeme podrobněji. Je to typický šplhavec a většinou ji spatříme ve svislé poloze na kmeni stromu. Je větší jak kos, po datlovi náš druhý největší šplhavec. V souladu s druhovým jménem u ní převládá zelené zbarvení. Má silný a dosti dlouhý zobák, podobně prsty a drápy, kterými se drží kůry či dřeva kmenů či větví. V této poloze jsou jí důležitou oporou tuhá ocasní pera. Létá v dlouhých vlnách a ozývá se výrazným, energickým a v rych-

lém tempu přednášeném voláním, které zní jako „gly-gly-gly“. Žije hlavně ve vlhčí otevřené krajině, v parcích a zahradách. Sama si tesá dutinu a to v kmenech různých stromů od vrby až po jabloň a různě vysoko nad zemí. Potravou je jí hmyz v různých stádiích vývoje a pravidelnou součástí jejího jídelníčku jsou mravenci. V té době ji můžeme vidět v trávě, jak zapichuje zobák do země a dlouhým jazykem z ní vytahuje mravence. Je stálá, takže ji můžeme pozorovat i v zimě.

Daleko vzácnější než žluna zelená je žluva hajní. Je to pěvec velikosti kosa a u samce převládá žluté zbarvení. Nemá silný zobák a netesá si dutiny. Staví si právě hnízdo z různého rostlinného materiálu. Hnízdo má podobu hezkého košíčku, zavěšeného ve vidlici větví dubu, vrby či jiného stromu a obtížně se hledá. Žluva je hmyzožravec a živí se hmyzem všeho

druhu. Jako správný pěvec má zpěvné ústrojí a samci zpívají. Zpěv žluvy je mezi našimi ptáky naprosto originální. Jde o dosti hlasitý a krátký melodický flétnovitý, poněkud zasněný popěvek. Ten se někdy přepisuje jako „kdyby ho bylo“. Je přísně tažná, takže v zimě ji neuvidíme. Ze svých tropických zimovišť přilétá dosti pozdě – většinou v závěru dubna a odlétá někdy již koncem srpna. Žije hlavně v listnatých lesích, ale i v parcích, břehových porostech a sadech. Na rozdíl od žluny žluvu spíše uslyšíme než uvidíme. Žije dosti skrytě a nejvíce času tráví v korunách stromů.

Také v Sobotce a jejím okolí můžeme vidět či alespoň slyšet žlunu i žluvu. Zkusme příště využít uvedené informace v jejich rozpoznávání. Pevně věřím, že i vy to zvládnete bez větších problémů.

Dr. Zdeněk Mrkáček

O SVATÉ STAROSTCE

Na procházce za památkami v našem kraji nás zaujme malebná barokní kaplička svaté Starostky z roku 1684, která stojí ve stínu dvou majestátných lip na konci dřevohostické výstavní ulice Sadová a na začátku sousední vesnice, jež se jmenuje Turovice.

Svatá Starosta, jejíž původní jméno bylo Vilgefortis, byla v různých zemích uctívána pod jmény Wilgefortis, v německy mluvících zemích jako Kümmeris, Liberata, v Anglii pak jako Uncumber, ve Francii Livrade, jinde jako Komina, Comera, Cumerana, Ontcommer, Ontcommene, Dignefortis, Eutropia, Reginfledis aj.

Kdo byla ta zvláštní svatá s plnovousem na sličné tváři? Pojďte a poslechněte starou legendu o lásce, která nezná hranic...

Svatá Starosta žila ve 2. století po narození Krista. Byla dcerou mocného lusitánského krále, jehož bohatá říše se rozkládala na území dnešního Portugalska, v kraji, jímž protékala životodárná řeka Teju.

Král měl svou dcerušku nadevše rád. Zářil štěstím, když mu jeho vzácná paní

počila krásnou zdravou dceru. Miloval její dětské hry, krátké a později však i delší procházky se svým nejmilovanějším dítětem ve stínu mohutných cypřišů, fíkovníků, oliv a mandloní v rozsáhlém parku, plném překrásných květin a omamně vonících keřů, které svými překrásnými květy lákaly k návštěvě pestrobarevné motýly.

Byl šťastný, že jeho dcera prospívá a oplývá zdravím. Radoval se z toho, že mu dceruška jeho lásku oplácí a rád ji hladil po jejich černých kadeřích.

Z půvabného děvčátka časem vyrostla překrásná mladá žena, jíž nebylo široko daleko rovno. Pověst o sličnosti a dobroně mladé princezny se rozletěla daleko za hranice království. Povídali si o ní i staří, opálení mořeplavci v přístavech a ti už byli, panečku, znalí světa...

Když se o nebývalé krásě a moudrosti princezny Vilgefortis dověděl sicilský král, rozhodl se, že požádá lusitánského krále o její ruku.

Král Lusitánie přijal vzácného hosta se všemi poctami. Zahnul jej přátelskou pozorností, přijal velkolepé dary a vyslechl jeho přání i velkou prosbu.

Byl jí nesmírně potěšen, protože si mladého sicilského krále vážil pro jeho sprá-

vednost a rozvahu. Byl polichocen tím, že zprávy o krásě jeho dcery dolétly až daleko za moře. V dobré pohodě přislíbil sicilskému králi, že se jeho dceruška Vilgefortis jistě stane jeho ženou.

Avšak lusitánský vladař netušil, že se jeho milovaná dcera již před časem rozhodla. Jejím vyvoleným se stal Ježíš Kristus, jehož víru tajně přijala. Jen jemu se v modlitbách zaslíbila, jen jemu slíbila svou věrnou lásku.

Pohanský král – otec nic netušil. Rozhodl a jeho vůle se měla vyplnit. Tak, jak bylo tehdy zvykem. Králova vůle byla pro ostatní lidi zákonem.

Když se Vilgefortis dozvěděla, že nazítří ráno má být při velkolepé zásnubní slavnosti představena sicilskému králi – svému nastávajícímu ženichovi, uprchla do své komnaty, padla na kolena a vroucně se modlila. S pláčem prosila Pána, aby jí pomohl a zabránil tomu, aby byla donucena porušit svůj slib.

Modlila se, aby jí byla odňata její spanilá krása, která se jí teď stala nevslovnou přítelkyní.

Pán Bůh vyslyšel její úpěnlivé prosby. A tak se stalo, že překrásné Vilgefortis do rána vyrostl na tváři černý plnovous.

Když první paprsky slunce pozlatily krajinu a zpěv ptáků probudil a rozezpíval tento požehnaný kraj, v sídle lusitánského krále chystali velkolepou slavnost. Siciiskému králi měla být představena a s ním zasnována jeho budoucí nevěsta.

Vrcholem slavnostního obřadu měl být příchod princezny Vilgefertis do překrásně vyzdobeného sálu, plného vzácných hostů. Po břeskných fanfárách se otevřely zlatem zdobené dveře a do sálu vstoupila všemi očekávaná princezna, oděna v nádherný šat.

Její příchod však vyvolal zděšení. Princzina dříve tak sličná tvář byla ověncována mohutným černým plnovousem, za nějž by se nemusel stydět mnohý udatný bojovník.

Vilgefertis viděla, že zázrak, který se jí stal minulé noci, se neminul účinkem. Letmo zahlédla bezmezný údiv, který se zračil ve tvářích všech přítomných vzácných hostů. Chvatně odešla zpět do své komnaty, poklekla a oddala se modlitbám.

Slavnost byla rázem ukončena. Nadmíru vyděšený sicilský král se cítil být podveden a ihned se svým četným komonstvem ujížděl k domovu.

Starý lusitánský vladař se strašlivě rozložil. Nechal si předvolat svou dceru a chtěl se dozvědět, co bylo příčinou náhlé proměny její krásy. Vilgefertis jej prosila o odpuštění a v slzách se mu svěčila, že bez jeho vědomí přijala víru Ježíše Krista, jemuž se zaslíbila.

Král, který celou tuto událost považoval za svou velkou potupu, byl hněvem celý bez sebe. Přestože dceru nade vše miloval, jeho zloba byla tak strašlivá, že převážila nad jeho láskou i jeho city.

Dal ihned příkaz, aby biřicové jeho dceru zaživa přibili obrovskými hřeby na velký dřevěný kříž, který měl být pro výstrahu vztyčen na nejvyšším, zdaleka viditelném místě. Aby se tak stala podobnou svému milému, ukřižovanému Ježíši Kristu. Oddaně přijala princezna strašný trest svého otce. Prosila Pána Boha, aby mu odpustil.

Krutou, potupnou smrtí zemřela princezna Vilgefertis. Mnoho slz těch, kteří poznali její dobré srdce, bylo prolito...

Pověst o její oběti pro víru Kristovu se roznesla po celém světě. Křesťané začali Vilgefertis uctívat jako svatou. Přicházeli za ní se svými starostmi a trápeními a ona vždy pomohla. Na její přímělu se jim po každé dostalo útěchy a zázračné pomoci.

Protože každému, kdo ji vroucně v modlitbách prosil o pomoc, odňala starost a dodala víry v lepší budoucnost, začali jí lidé s úctou říkat svatá Starosta...

Z historie památky

Kult svaté Starosty proniká do našich zemí v raném období českého baroka, to je v letech 1640 – 1690. Přichází k nám z hluboce nábožensky založených zemí jižní Evropy, hlavně z oblasti Španělska a Portugalska. Její svátek byl slaven 20. července.

V našem prostředí se však uctívání této mimořádně zvláštní světice plně neujalo. Působilo totiž v našem prostředí velmi nezvykle.

Kult svaté Starosty se tehdy v našich zemích nerozšířil tak jako uctívání jiných světců. Proto jsou vyobrazení a sochařská díla, která zachycují tuto originální svatou, pro nás vždy něčím zvláštním, ojedinělým, památným. Podívejme se, kde se můžeme se svatou Starostou setkat.

Navštívíme-li při prohlídce pamětnosti naší „Matičky Prahy“ skvost barokní architektury a umění – pražskou Loretu, zastavme se na chvíli v kapli Panny Marie Bolestné v jihozápadním nároží čtvercového ochozu. Mimo velmi cennou výzdobu hlavního oltáře nás upoutá i levý boční oltář této kaple, který je zasvěcen svaté Starostě.

V barokním výklenku nás zaujme asi 180 centimetrů vysoký prostý dřevěný kříž, na němž je ukřižována naše světice. Její postavu zdobí vínově rudý vznešený oděv, vyšívaný stříbrem. Přes spodní šat je přehozen jasně modrý splývavý plášť. Hlava svaté Starosty je kryta lehkou rouškou barvy pláště. Rouška pak splývá na ramena světice a dosahuje do poloviny postavy. Na hlavě, která je pokryta modrou rouškou, spočívá zlatá tepaná koruna, jež je zdobena drahokamy. Jemné rysy půvabné ženské tváře světice zdobí bohaté černé vlasy, které postupně přecházejí v mohutný plnovous.

Celé dílo působí dosti neobvykle. Jedná se totiž o ne tak časté umělecké spojení dřevořezbářské práce a látkového šatu.

Původní vyřezávaná soška svaté Starosty z kapličky u Turovic z roku 1684. (foto: archiv Zdeňka Smiřického)

Pokud vás kroky někdy přivedou do malebné vesničky Vesec nedaleko městečka Sobotky v Českém ráji (rodiště básníka mladosti – Fráni Šrámka), upoutá Vás na násvi barokní sousoší Svaté Trojice.

Na zeměkouli klečí postava Boha Otce, který ve svých pokrčených rukou drží kříž, na němž je ukřižován Ježíš Kristus. Na zeměkouli je čelně vyobrazena Holubice / Duch svatý /

Po obou stranách zeměkoule klečí ve zbožném úklonu barokní andělé. Horní část je od střední části sousoší oddělena mohutnou římsou, která je uprostřed zdobena stylizovaným květinovým motivem.

Pod římsou se pak objevuje vlastní reliéf zachycující svatou Starostu. Levou část reliéfu tvoří vyobrazení houslisty v barokním oděvu. Klečí na pravé noze a hraje na své housličky pro potěchu svou i svaté mučednice. Jeho obličej směřuje ke středu reliéfu, který tvoří kříž, na němž je ukřižována svatá Starosta, oblečena v drahocenný oděv. Na hlavě princezny spočívá zlatá korunka. U paty kříže se nachází zlatý střevíček, který se svezl z pravé nožky svaté Starosty.

V pravé části reliéfu se nachází postava barokního anděla, jenž drží v rukou rozvinutý pergamen se starodávným do kamene tesaným nápisem:

„Svatá Starosta
mučednice
dcera
krále
portugalského.“

V části pod křížem je znázorněna pětivrstvá osmicípá hvězda. Poslední vnitřní osmicípá hvězda je pak vybarvena zlatou barvou.

Ve spodní části sochařského díla je již špatně čitelný nápis: „Socha tato jest založena ku cti Nejsvětější Trojice nákladem sousedů Weseckých Léta Páně 1834“.

Na bočních stranách je skulptura vyzdobena jednoduchým květinovým motivem.

Zvláštností sochařského díla je, že bylo, jak jsem již naznačil, kolorováno. Zub času však barvy převážně smyl.

Socha svaté Starosty zde stojí více než půldruhé století ve stínu dvou mohutných lip v malém, ale milém parčíku uprostřed návsi.

(dokončení v příštím čísle)

Zdeněk Smiřický

SPORTOVNÍ RUBRIKA

ŠRÁMKOVA II° – VÝSLEDKY

Ve středeční podvečer Šrámkovy Sobotky odstartoval z místního koupaliště běh na jedenáct kilometrů. Běželo se už druhým rokem, letos se zúčastnilo 32 statečných závodníků a závodnic. Malebná trasa vedla z koupaliště kolem hotelu Ort, skrz Libošovice, Prokopským údolím na Kost, Plakánkem do Vesce a po silnici zpět na koupaliště. Na trase hlídkovalo několik navigátorů a zdroj energie zajistila jedna občerstvací stanice uprostřed trati. Již tradičně nechyběla ani chvilka šrámkovské poezie, kterou si tentokrát vyzkoušeli samotní vítězní závodníci. Někteří si tuto trasu spíše prošli než proběhli, ale každopádně i tak s nasazením a nadšením. Už teď se těšíme na další úspěšný ročník. Pro nedočkavé běžce bude již po čtvrté zorganizován další ze šrámkovských běhů a to silvestrovský běh do schodů na Humprecht.

Za organizační tým vás srdečně zve Jan Jirásek

Umístění muži:

1. Pešl Josef 40 min : 17 sec
2. Krupka Adam 41 min : 27 sec
3. Krupka Milan ml. 42 min : 55 sec

Umístění ženy:

1. Sedmidubská Jana 59 min : 25 sec
2. Badová Zdeňka 1 hod : 02 min : 12 sec
3. Hakenová Miroslava 1 hod : 03 min : 23 sec

Nejmladší běžec:

Semetská Natálie (ročník 2006) 1 hod : 05 min : 01 sec

Nejstarší běžec:

Vacková Dagmar 1 hod : 36 min : 41 sec

STOLNÍ TENIS SOBOTKA

Dne 19. 05. 2017 proběhla v 19.00 hod. v hotelu Pošta Výroční volební valná hromada oddílu Stolního tenisu Sobotka.

Zahájení provedl předseda oddílu Václav Zahradník. Po konstatování, že schůze je usnášeníschopná, přednesl program schůze a nechal ho schválit. Jelikož nikdo neměl námitek, tak program výroční volební schůze byl schválen. Po úvodním zahájení bylo provedeno zhodnocení uplynulé sezony 2016-2017, kde náš oddíl STS se umístil v Okresním přeboru na čtvrtém místě. Bylo konstatováno, že pro další sezonu je zapotřebí zapojit širší kádr hráčů, neboť časové vytížení stávajících je velké a zabezpečit plným počtem hráčů zápas je velmi obtížné. Také z tohoto důvodu není v současné době možné zajistit vedení kroužku mládeže ve stolním tenise pro Základní školu v Sobotce. Dále byla předložena předsedou zpráva o hospodaření za rok 2016 a informace o schválené dotaci pro oddíl Stolního tenisu v Sobotce. Za tuto dotaci tímto chceme poděkovat starostovi Ing. Luborovi Jenčkoví a vedení města. Tato dotace je nezbytně nutná pro další rozvoj a činnost oddílu Stolního tenisu Sobotka.

Závěrem bylo usneseno, že je nutné se zabývat rozvojem oddílu stolního tenisu na úseku práce s mládeží. Dále bylo projednáno a schváleno použití dotace na činnost oddílu a zakoupení sportovních potřeb pro oddíl STS.

Zapsal: Mgr. Jiří Hořák

SOBOTKA FANDÍ !!!!

Slyšíme-li slovo sidecarcross, ne každý si dokážeme představit, co se pod tímto výrazem skrývá. Sidecarcross je odvětví motoristického sportu, při kterém se jezdí na motokrosových tratích s motokrosovou motorkou. Sidecarcrossová motorka však má postranní vozík. Posádka tak musí mít dva členy – řidiče a spolujezdce. Úkolem spolujezdce je vyrovnávat motorku při jízdě tak, aby vždy zůstávala všemi třemi koly na zemi. Věková hranice jezdců se pohybuje mezi 16 – 50 lety.

Nejúspěšnějším českým sidecarcrossovým týmem jsou bratři Čermákové, o kterých jsme všichni již mnohokrát slyšeli v médiích.

Bratrský sidecarcrossový tým máme ovšem i my tady v Sobotce – Jakub a Vít Janouškovi.

... ale abychom nepředbíhali, začněme tzv. „zcela od píky“

„K motorkám jsme se dostali přes našeho otce, který jezdil v 90. letech. My jsme se jako malí motali kolem něho a kolem motorek a když táta přestal jezdit, začínali jsme my. Brácha jezdil nejdřív motokros, já jsem jezdil supermoto, kde jsem získal titul mistra republiky. Pak jsme s bratrem přešli na sidecary,“ s úsměvem vysvětluje Vítek Janoušek.

V naučné literatuře se uvádí, že sport supermoto zahrnuje jízdu na asfaltu i na hlíně včetně skoků. Závodní trať supermoto tvoří ze 70 % jízda po asfaltu a 30 % jízda v terénu.

Bratři Janouškové měli sidecarcrossovou první sezónu v roce 2015. Letošní sezóna je ovšem ta nejuspěšnější. Mají odjeto 5 závodů ze sedmidílného seriálu Mistrovství ČR a jsou prozatím na vynikajícím 3. místě.

„Z každého závodu se sbírají body a kdo má nejvíc bodů, ten je mistrem republiky. Může se stát, že před posledním závodem už má někdo tolik bodů, že ho nikdo nemůže ohrozit a tím je vlastně předem jasné, kdo mistrem republiky bude,“ doplňuje Vítek.

Ve Stříbře 18. června letošního roku došlo přímo k bratrskému souboji. V jedné rozjíždce byli bratři Janouškové za bratry Čermákovými, ale v druhé rozjíždce šampiony porazili a skončili první před nimi. „Celkově nám to tak dalo na první místo,“ s úsměvem doplnil Vítek.

Sidecarcrossová závodní sezóna začíná každoročně v dubnu a končí v říjnu. Přes zimu se posádky věnují intenzivní fyzické přípravě, která si nezádá se špičkovou atletickou přípravou. Nesmí se zapomínat na běh, plavání, posilování. „Trénujeme obden a pokud je čas a peníze, jezdíme v rámci zimní přípravy jednou i do Itálie, kde je celoročně velmi příznivé počasí,“ upřesnil Vítek.

Na závodníky čekají mnohá úskalí. Vybavení posádek je hodně podobné jako u motokrosových jezdců a rovněž velmi často dochází k různým zraněním. Nejčastější a velmi nebezpečné jsou úrazy obličeje, které způsobují odlétávající kameny. Bohužel se posádky nevyhnou ani technickým problémům, kdy stroj zkrátka a dobře vypoví službu.

„Na třetím závodě Mistrovství republiky v Březové nad Svitavou, kdy jsme bojovali o druhé místo, nám zhruba ve 20. minutě „odešel“ motor. Jednu rozjíždku jsme tudíž nedojeli. Na 5. závodě v Jiníně došlo k té samé situaci. Bojovali jsme o druhé místo, a pro změnu nám prasknul zadní tlumič,“ na můj dotaz odpověděl Vítek. „To jsme byli totálně bez bodů a díky tomu jsme nyní na třetím místě. Kdybychom neměli takovou smůlu, tak bychom si pořád drželi tu druhou příčku.“

Stále hovoříme o rozjíždkách. Jak takový závod probíhá?

„Ráno se začíná kolem osmé hodiny, kdy je volný trénink. Ten je třicet minut. To si člověk načítá trať. Pak je zhruba za dvě hodiny kvalifikační trénink a pak kvalifikační závod, kdy se „ze žebříku“ (startovací zařízení) jede na patnáct minut a jedno kolo. Pořadí kvalifikačního závodu určí pořadí na startovacím zařízení do hlavních dvou závodů. Hlavní závod startuje kolem 13. hodiny a rozjíždka trvá v České republice 25 minut a dvě kola, na Mistrovství světa je to 30 minut a dvě kola,“ vysvětluje Vítek.

Na naše sidecarcrossové závodníky čekají ještě dva závody Mistrovství ČR – 3. září v Kramolíně a 7. října v Horní Lípě; ve dnech 23. – 24. září Mistrovství Evropy národních družstev v italské Cingoli, kam jsou nominováni. Předtím je ale třeba, aby se posádka zúčastnila minimálně dvou závodů série Mistrovství Evropy, aby tzv. „chytily rychlost“. Jedině tak mají šanci se dobře umístit v celkovém pořadí, jedině tak budou moct předvést své dovednosti a budou schopni poměřit síly s evropskými šampiony.

A co my? My budeme fandit a držet palce. KLUCI NAŠI, DRŽTE SE !!!!!!!

Ilona Jalovecká

KNIHOVNA

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

Jaroslav Kalfař: **Kosmonaut z Čech.** Kam nemůžeš poslat sondu, tam pošli člověka. Tím se řídila malá země z Evropy, když se ve sluneční soustavě objevil podivný oblak, slibující odhalení mnohých tajemství vesmíru. Stane se kosmonaut Jakub Procházka nejslavnějším mužem na Zemi?

Hening Mankell: **Italské boty.** Překvapující a dojemný příběh muže, který se ocitne na prahu svého vlastního obrození.

Radka Třeštíková: **Osm.** Tak trochu jiný detektivní román. Jednu březnovou sobotu je nalezena postřelená mladá dívka. Michaela zůstává v bezvědomí a policie je při vyšetřování bezradná. Kdo čin spáchal a proč?

Beletrie pro mládež

Lucie Hlavinková: **Projekt pes (ten můj).** Jenda má na světě jen jedno jediné přání – mít psa. Jenže jeho rodiče jsou zásadně proti. Jediný, kdo ho chápe, je babička, které se už ale všechno tak trochu plete. A tak s pomocí kamarádky Moniky, jejíž máma cvičí asistenční psy, vymyslí rafinovaný plán, aby rodičům dokázal, že psi mohou být strašně užiteční. Způsobí tak celou řadu vtipných, absurdních situací, a možná, možná nakonec přece jen dostane i psa.

Obert Skye: **Příšerka z kumbálu.** Dvanáctiletý Rob se navzdory snaze rodičů odmítá stát vášnivým čtenářem a knihy, které od nich dostane, pravidelně končí v kumbálu. Právě tam totiž Rob odklízí veškerý nepořádek. Když se ale jednoho dne z kumbálu vynoří vtipná malá postavička, která, jako by vypadla z těch nenáviděných knih, začne Robův život nabírat nečekané obrátky.

Naučná literatura

Callum Hopkins: **PHP okamžitě.**

Jiří Skoupý: **Šofér, který změnil dějiny.**

Peter Wohleben: **Tajný život stromů.**

REVIZE V KNIHOVNĚ

O plánované revizi knižního fondu jsem psala již v minulém čísle Zpravodaje, kde byla zmíněna v rámci výpůjční doby knihovny o prázdninách. Nicméně ráda bych na tuto skutečnost upozornila ještě jednou.

V závěru měsíce srpna čeká knihovnu pravidelně po pěti letech se opakující revize knižního fondu, daná příslušným zákonem. **Knihovna bude tedy pro veřejnost v době od pondělí 21. srpna do pátku 1. září uzavřena.** Všem čtenářům a návštěvníkům knihovny děkuji za pochopení.

MŠ

SVĚTLUŠKA SE V KNIHOVNĚ ROZZÁŘÍ JIŽ POTŘETÍ

Světluška v naší knihovně už pomalu zdomácněla. Tohoto dlouholetého projektu Nadačního fondu rozhlasu, který pomáhá dětem a dospělým se zrakovým postižením, se knihovna účastní již třetím rokem. Po celý měsíc můžou všichni zájemci koupit drobného předmětu přispět na pořízení speciálních pomůcek, výcvik vodících psů, asistenty nevidících dětí. Pomůžete tak Světlušce rozsvítit svět nevidomých.

MŠ

ZIMNÍ SEMESTR VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU V SOBOTCE

S nastupujícím podzimem zahájíme v knihovně zimní semestr VU3V. Stávající studentky si samy zvolily jeho téma, kterým bude **Barokní architektura v Čechách**, výukovým garantem docent Martin Pavlíček. Přednášky budou odborným pohledem sledovat architekturu, která byla vytvořena v době baroka a kterou můžete sami navštívit během svých cest po naší vlasti.

První přednáška proběhne v prostorách knihovny v pondělí 25. 9. v době od 9:30 do 11:00 hod.

Všichni, kteří se zajímáte o baroko v Čechách a zároveň splňujete podmínky studia VU3V, jste zváni, první přednášky je možné se zúčastnit zcela nezávazně a posoudit tak, zda vám tato forma studia vyhovuje.

Více o studiu naleznete na webových stránkách sobotecké knihovny (www.knihovnasobotka.cz) a také přímo na stránkách univerzity: www.e-senior.czu.cz.

MŠ

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Upozorňujeme naše čtenáře na studii **Lucie Rychnové** „Šlikovská barokní krajina“, kterou autorka publikovala v dvojčísle časopisu Zprávy památkové péče 1-2/2017, s. 18-25. Věnuje se v ní stavební činnosti rodu Šliků na rozhrá-

ní Sobotecka, Libáňska a Jičínska, zvláště dvorům a kaplím. V poznámkách je uvedena i další odborná literatura k tomuto tématu.

K. B.

MODRÁ KREV SOBOTECKA

Jak jsme již oznámili návštěvníkům vlastivědných přednášek i čtenářům našeho Zpravodaje, uspořádá Městské kulturní středisko a Městská knihovna Fráni Šrámka v Sobotce cyklus přednášek a besed *Modrá krev Sobotecka*. Inspirací nám byl úspěšný cyklus České televize.

Podařilo se nám předběžně zajistit 9 setkání, na nichž se postupně seznámíte se šlechtickými rody, jimž patřilo kostecké panství (Vartenberkové, Házmburkové, Šelmburkové, Lobkovicové, Valdštejn, Černínové, Netoličtí atd.), s rody, které vlastnily majetky v okolí Sobotky jako součást svých větších panství (např. Schlikové), nebo s rody drobné šlechty, držící statky v okolních obcích (Gerstorfové, Hubrykové, Kelbichové, Koučové, Rašínové aj.). Nezapomeneme ani na šlechtice z řad soboteckých kněží (Šuma z Vlastislavi, Příkladovský z Příkladovic), z řad kosteckých úředníků (Hložek ze Žampachu, Bejšovec z Bejšova atd.) a z řad novodobé úřednické šlechty (Sokol z Jaldolu, Ježek z Pravomilu, rytíř Gerstner aj.). Zájemci se dozvědí i zajímavosti ze šlechtické heraldiky, rodopisu atd. Přednášky budou doprovázeny promítanou obrazovou dokumentací.

Přednášet budou přední odborníci z vysokých škol, z Akademie věd České republiky i z našeho regionu, další známí historici budou symbolicky patrony jed-

notlivých podvečerů, účast přislíbili i potomci některých šlechtických rodů, kteří jejich tradici udržují dodnes. Záštitu nad pořádáním celého cyklu přijal senátor Ing. Tomáš Czernin, příslušník staročeského hraběcího rodu Černínů z Chudenic.

Pro návštěvníky cyklu budou připraveny ke každé přednášce výstavy příslušné odborné i regionální literatury (některé tituly bude možno zakoupit). Vstupné na jednotlivé přednášky je dobrovolné. Ti nejvěrnější návštěvníci celého cyklu budou odměněni diplomem a odznakem *Patriot Sobotecka*. MKS Sobotka vydá ještě v roce 2018 k 520. výročí povýšení Sobotky na město sborník s texty všech přednášek.

Podvečery se budou konat od září 2017 do května 2018 vždy v pátek v 18 hodin v sále spořitelny nebo v Městské knihovně Fráni Šrámka v Sobotce. Podrobnosti a přesné údaje o jednotlivých přednáškách najdete průběžně v našem Zpravodaji, na plakátech a na vývěskách MKS Sobotka a na internetových stránkách MKS a MK FŠ. Veškeré dotazy vám rádi zodpoví pracovníci MKS a MK FŠ v Sobotce nebo koordinátor celého cyklu Karol Bílek.

První podvečer cyklu *Modrá krev Sobotecka* se koná v pátek 22. září 2017 v 18 hodin v sále spořitelny v Sobotce. Mgr. Jiří Sajbt, odborný pracovník Muzea Českého ráje v Turnově, pohovoří o rodu pánů

z Vartenberka, nejstarších známých držitelů Sobotky a kosteckého panství. Patronem podvečera je univ. prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc., dlouholetý vedoucí vědecký pracovník Historického ústavu Akademie věd České republiky.

Na druhém podvečeru 13. října 2017 bude Mgr. Ondřej Vodička, Ph.D., odborný pracovník Oddělení pro soupis a studium rukopisů Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd České republiky, vyprávět o rodu pánů Zajíců z Házmburka, zvláště o Mikuláši Zajícovi z Házmburka, jenž dle pověstí zničil za husitských válek Sobotku. Připomenut bude i rod Šelmburků, neboť na přímělu Jana ze Šelmburka byla Sobotka povýšena na město. Patronem podvečera je významný český historik, univ. prof. Petr Čornej.

Třetí podvečer 10. listopadu 2017 bude věnován rodu pánů Popelů z Lobkovic. Založili na Kosti pivovar, v Sobotce postavili nový kostel a věnovali mu monstranci a graduál – jistě bude o čem povídat. Přednášku přednese doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc., z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Známe ji jako editorku 5. vydání Pekařovy knihy o Kosti a autorku nedávno vyšlé knihy o Polyxeně z Lobkovic. Jistě vám ji ráda podepíše.

Další zase v příštím čísle.

Karol Bílek

VÝSTAVY V GALERII NA SCHODECH PŘI MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ FRÁNI ŠRÁMKA V SOBOTCE

1. – 31. srpna – prodejní výstava *Obrazy Jarmily Šoltysové*

4. – 30. září – *Výtvarka* – výstava prací žáků základní školy v Sobotce pod vedením MgA. Adély Brabcové

6. října – 24. listopadu – *35 let s králem ptačích zpěváků*. Výstava ornitologa Pavla Kverka o slavících, jejich krajině a jedné z nejdelších ornitologických specializací u nás. Vernisáž výstavy spojená s besedou s Pavlem Kverkem o jeho životě se slavíky proběhne v pátek 6. října v 18:00 hod.

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

(červenec – srpen 2017 – vybraná výročí s letopočtem končícím sedmičkou)

15. 7. 1497 vydal nový kostecký pán **Jan ze Šelmerka** své první privilegium pro Sobotku.
16. 7. 1557 se narodila paní **Anna z Hradce**, manželka Oldřicha Felixe Popela z Lobkovic.
3. 8. 1677 zemřel dlouholetý sobotecký městský písař a pozdější primas **Jan Svoboda**.
20. 8. 1707 se narodil arcibiskup **Antonín Příchovský z Příchovic**, zprvu děkan v Sobotce.
16. 7. 1777 se narodil spisovatel **Josef Jiří Stránský**, farář na Samšíně a děkan ve Velíši.
24. 8. 1807 se narodil spisovatel **Václav Verunáč**, kaplan v Libuni a farář na Mladějově.
26. 7. 1817 se narodil turnovský františkán **Jan Erazim Vitásek**, kronikář našeho kraje.
27. 7. 1827 se narodil právník, dvorní rada JUDr. **Karel Kratochvíle** ze soboteckého rodu.
23. 8. 1827 se narodil v Rovensku sobotecký kaplan a náboženský spisovatel **Josef Škopán**.
19. 8. 1847 se narodil **Josef Dürich**, přítel Václava Šolce, politik, odbojář z let 1914–1918.
25. 8. 1857 se narodil právník **Robert Kratochvíle**, vnuk soboteckého poštmistra Svobody.
17. 7. 1867 zemřel dlouholetý libošovický učitel **Josef Marek**. Působil zde po otci 40 let.
20. 7. 1877 zemřel stavitel silnic a železnic, sobotecký rodák **Josef Emanuel Schnirch**.
31. 7. 1877 byl založen významný sobotecký spolek – **Sdružení studujících soboteckých**.
30. 7. 1887 se narodil legionářský generál **Karel Vojan**; jezdil k příbuzným na Podsemín.
26. 8. 1887 se narodil právník a dramatik **Jaroslav Mellan**, který léto trávil na Dobšíně.
6. 8. 1897 se narodil dlouholetý vesecký kronikář a náš spolupracovník **Josef Macoun**.
8. 8. 1907 se v Oseku narodil slavný vodák a československý reprezentant **Václav Barcal**.
19. 8. 1907 se narodil hudební skladatel **Jiří Srnka**, tvůrce hudby ke šrámkovským filmům.
28. 8. 1907 zemřel jeden ze spolujedů nového dolnobousovského cukrovaru **Karel Frič**.
20. 8. 1927 zemřel obchodník **Jan Horina** z Podkosti, vydavatel několika pohlednic obce.
28. 8. 1927 zemřel sobotecký advokát, kulturní a turistický činitel JUDr. **František Neumann**.
22. 7. 1977 zemřel učitel, známý a úspěšný spisovatel a básník Českého ráje **Jaroslav Šulc**.
31. 7. 1977 zemřel náš spolupracovník, učitel a spisovatel **Alois Havel** z Bakova nad Jizerou.
18. 7. 1987 zemřel umělecký truhlář **Jaroslav Sedmidubský**, r. 1945 předseda MNV Sobotka.
25. 7. 1987 zemřel dlouholetý pečlivý kronikář a knihovník z Drštěkryjí **František Resl**.
15. 8. 1987 zemřel **Jaroslav Marek**, kouzelník Longmark, manžel Víti Srpové ze Sobotky.
30. 8. 1987 zemřel známý novinář a spisovatel **Ivan Mikšovič**, který často psal o Sobotce.
23. 8. 1997 zemřel semilský malíř a ilustrátor **Miloslav Jágr**; který rád vystavoval v Sobotce.

A nezapomínáme ani na „dvojková“ výročí přátel Sobotky a našich spolupracovníků:

8. 8. 1922 se narodila spisovatelka RNDr. **Marie Kubátová**, častá návštěvnice Sobotky.
2. 8. 1932 se narodil sobotecký lékař a malíř, člen redakce ZŠS MUDr. **Milan Tomášek**.
21. 8. 2002 zemřel nezapomenutelný malíř, grafik a humorista **Vladimír Komárek**.

Za připomenutí stojí, že obvykle začátkem července se koná **Šrámkova Sobotka** (nultý ročník 1947 jako divadelní festival, 1. ročník 1957), že 22. července na svátek sv. Maří Magdaleny je v Sobotce **pouť** a že koncem srpna „tu první neděli po sv. Bartoloměji“ se v Sobotce drží **posvícení** a roku 1927 a 1937 se konal 5. a 6. **rodácký sjezd**. K. B.

BLAHOPŘEJEME

Opět jsme se dozvěděli o několika soboteckých osobnostech, které slaví kulatá výročí. Především je to doc. RNDr. **Václav Kašpar**, který se 7. 8. dožívá 75 let. Dlouholetý pedagog Vysoké školy ekonomické v Praze a její proděkan žije v Praze, ale do Sobotky jezdívá velmi často a rád zde přednáší. Jeho koníčkem je i regionální archeologie.

O pět let mladší jsou dvě dámy. Opět je nemusíme dlouze představovat. **Lenka Rancová** (* 1. 7. 1947) sice není rodačka, ale Sobotka ji dávno přijala za svou. Na Šrámkovu Sobotku jezdí od studentských let (to ještě měla příjmení Chyšková), byla zvolena i princeznicou a přátelům se odměňuje krásnou recitací. **Iva Bechyňová** (* 23. 7. 1947) je první a poslední náčelníci na soboteckém nádraží. Škoda, že už není – s červenu služební čepicí jí to moc slušelo. I jí přejeme dlouhá léta – po tatínkovi, stojednaletém panu Miroslavu Hájkovi.

Dušanovi Fiedlerovi mohli přátelé poblahopřát ke dni 27. 7., kdy mu bylo 65 let. Opět to je neuvěřitelná číslice, když jsme ho znali od dětských let jako výborného člena Recitačního studia Šrámkova domu, absolventa DAMU a člena souboru divadla SEMAFOR. Vídali jsme ho i v televizi. A potom jsme ho často slyšeli ze Svobodné Evropy. V Německu založil rodinu, ale do Sobotky se vrací často, chalupu má ve Vesci.

Z těch nejmladších jubilantů musíme vyřídít gratulaci další dlouholeté člence Recitačního studia Šrámkova domu **Magdě Burešové**, dnes paní velvyslancové Magdaleně Dolečkové (20. 7.) a včelařovi, kronikáři libošovických myslivců a hospodáři na Třech zubech **Josefu Kyselovi** (3. 7.).

A úplně nejmladším srpnovým jubilantem je sobotecká **CHARITA**. Narodila se právě před čtvrtstoletím, 13. srpna 1992. Více není třeba psát, paní Kollová chystá dárek, jubilejní brožurku. Tak se těšíme – a hodně zdaru do další záslužné práce!
K. B.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Poslední slavnost VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ proběhla v sobotu 3. 6. 2017 v sobotecké obřadní síni. Noví „Sobotáci“ byli přivítáni ve dvou skupinách, to aby se první významné společenské události malých slečen a hochů mohli zúčastnit i další příbuzní. Některé rodiny si mnohdy co do počtu téměř nezadají s dnes již legendárními Hujerovými. ☺ A je to tak dobře, že ti mrňousci ko-

lem sebe mají širokou rodinu. Uvítání provedla paní Zdeňka Badová, členka Zastupitelstva města Sobotka. Představila jsem jí osm nových občánek: Tadeáše, Michaela, Davida, Báru, Vojtěcha, Gabrielu, Lukáše a Jana. Jasná převaha chlapců, ale nepochybuji, že příště budou ve vedení zase holčičky.

O kulturu se již tradičně přednesem básniček postaraly, pod vedením p. učitelky Šourkové, děti ze základní školy – Anička, Eliška a Pepa. Příjemnou atmosféru po celou dobu dotvářela hrou na klávesy slečna Kamila. Nesmím zapomenout ani na baráčnícké tetičky vyšňořené v krásných krojích, které nové občánky rovněž přivítaly a pohoupaly v kolíbce. Dovoluji si touto cestou všem ještě jednou poděkovat za jejich účast na slavnosti. Bez jejich přispění by vítání nebylo takové, jaké je.

Pavína Guciová – matrikářka

JUBILEA

15. 6. oslavila 90. narozeniny paní **Helena Marešová** z Jeřábkovy ulice. V domku bydlí se synem, který se o ni stará. Paní Marešové přejeme do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a pohody.

26. 6. oslavil 80 let pan **Jan Josef Horčík** z Březenské ulice. Má dvě děti a pět vnoučat, ze kterých má radost. Již přes dvacet let je vdovcem. Je soběstačný. Pracoval jako řidič v JZD, ve Frutě, později u soukromníka pana Maštálky. Celá léta dělal řidiče u hasičů. Panu Horčíkovi přejeme zdraví a spokojenost do dalších let.

4. 7. oslavila 85. narozeniny paní **Marie Bakešová** z Novoměstské ulice. Nyní spokojeně žije v DPS, kde ji navštěvuje dcera s vnoučaty. Paní Bakešové přejeme zdraví a pohodu mezi obyvateli DPS.

14. 7. oslavila 85. narozeniny paní **Marie Špígllová** z ulice Jarmily Glazarové. Čilá paní, která na svůj věk nevypadá, má dvě dcery, vnoučata a pravnoučata. Paní Špígllová chodí každou středu mezi seniorky do PDS, moc se jí tam líbí. Paní

Špígllové přejeme do dalších let štěstí, zdraví, pohodu a spokojenost.

22. 7. oslavila 85. narozeniny paní **Marie Knobová** ze Spýšovské ulice. Pochází z Leštiny, v roce 1954 se vdala na Zajakury. Má dceru a syna, čtyři vnoučata a pravnoučata. Je stále čilá a soběstačná. Na dobu, kdy pracovala ve Sněžce, ráda vzpomíná. Paní Knobové přejeme zdraví a spokojenost. Ať ty nohy nebolí.

24. 7. oslavila 85. narozeniny paní **Božena Janatková** z ulice Na Benešově. Trochu ji zlobí zdraví, tak se o ni stará bratr s manželkou. Ráda vzpomíná na dobu, kdy pracovala ve Frutě. Léta byla také ve spolku baráčníků. Paní Janatkové přejeme do dalších let zdraví, pohodu a spokojenost.

25. 7. oslavila 80. narozeniny paní **Blanka Pelcová**. Narodila se v Ohrazenicích u Turnova a od dvou let žije v Sobotce. Bydlí na náměstí Míru. Pracovala ve Frutě a na poště. Má tři děti, syna, dvě dcery a vnoučata, kteří maminku a babičku rádi navštěvují. Paní Pelcové přejeme zdraví, pohodu a spokojenost.

Všem jubilantům hlavně zdraví a spokojenost.

Hana Rulcová

PODĚKOVÁNÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Uplynuly vlastně tři krátké roky, které jsme strávili ve školce, zatím co naši rodiče byli v zaměstnání. Naučili jsme se mnoho nového díky našim učitelkám Štěpánce Kubištové a Janě Bártové, ať už to byly písničky, básničky, soutěže,

malování, plavání a třeba jen hraní s kamarády. Na ně, ale i na ostatní paní učitelky budeme vzpomínat ve škole, kam se chystáme po prázdninách. Moc jim za vše děkujeme.

Kristýnka Brixí, Tereška Jaklová, Tobík Holub

PODĚKOVÁNÍ

Už čtyři roky se sobotečtí senioři scházejí jednou týdně v budově DPS. Společné posezení občas zpestří hud-

bou, besedou nebo i promítáním filmu. To vše dobrovolně a ve svém volnu připravují, a o pohodu pečují členky Baráč-

nické obce. Jsou to tetičky: Žaloudková, Rulcová, Králová, Borovičková, Martínková a Pažoutová. Za všechny spokojené návštěvníky jim od nás náleží velké poděkování.

Sobotečtí senioři.

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Červen

Dne 25. června zemřela náhle ve věku 92 let paní **Květoslava Jahelková**, rodačka ze Sobotky.

Červenec

Dne 18. července zemřel ve věku 82 let pan **Jaroslav Mitroškin** ze Sobotky.

Dne 27. července zemřel v pozhnaném věku 90 let pan **Ladislav Lesák** ze Sobotky.

MILÁ JASNUŠKO,

je začátek července, probíhá Šrámkova Sobotka. Budeme na ní letos chybět. Ty se na nás poprvé díváš z někteřého nadýchaného obláčku tam nahoře v nekonečnu a držíš nám palce. Já sedím u počítače a chtěl bych Ti napsat něco moc hezkého, ale mám obavu, že to nesvedu. Spíš budu vzpomínat, jak to bylo hezké před mnoha lety.

Všichni, kdo Tě znali, vždycky říkali, že Jasnuška Lacinová bylo nejkrásnější děvče v Sobotce. Ale to jsem o Tobě ještě nevěděl, to jsem byl malý kluk. Když jsem však Tebe i Vaška poznal, uzavřeli jsme spolu navždy přátelství, i když jsme si to vlastně nikdy neřekli.

Moc jsem Tě obdivoval, kolik práce za Tebou zůstávalo, aniž Tě bylo vidět. Jak nevzpomenout na ochotnické divadlo, kde Tě bylo plno v zákulisí, jen na scénu jsi nikdy nechtěla. A večery po představení s Burešovými, Ouředníkovými, Staškovými a dalšími přáteli. Od divadla byl už jen krůček ke Šrámkově Sobotce, kde za Tebou opět zůstá-

Lenka Dědečková s Jasnou Fiedlerovou v krojích

vala spousta drobné, nepříliš viditelné, ale nanejvýš potřebné a užitečné práce. A po programu večery na Poště u Jirky a Věry Macounových. Té legrace při volbách princezničky a ovčáčka! Při Běhu Zpravodaje Šrámkovy Sobotky k Semtinské lípě a zpět! Při otvírání Hospody u rodačky a dalších akcích! Když se ještě v prvních letech rozesílalo čtenářům každý měsíc mnoho set výtisků Zpravodaje a každý bylo třeba zalepit, natisknout razítko a nalepit známku, a hlavně to vše provést rychle, skoro nikdy jsi u toho nechyběla. A stejně rychle jste s Vaškem malovali protestní plakáty v srpnu 1968.

A Sokol, příprava na Velikonoce a sv. Mikuláše, práce v knihovně, v ne-

dávné době posedění s přáteli v cukrárně – jedna vzpomínka za druhou se vynořují a překrývají. Ty úsměvné i Ty smutnější. Spojené s Dušanem, když emigroval – a když sem mohl po roce 1989 zase jezdit. Spojené s nezapomenutelnou oslavou Tvých devadesátin v Nepřívěci, připravenou Alenkou, Lenkou a Dájou. Spojené s Vaškem, který pak brzy po té oslavě odešel do říše věčného klidu.

Jediná věc mě na Tebe, Jasnuško, moc mrzí. Marně jsem Tě totiž mnohokrát přemlouval, abys psala vzpomínky. Mělas dobrou paměť, to vím dobře, když jsi třeba vyprávěla, jak u vás bydlel malíř Richard Wiesner, když maloval výjevy ze života Černínů v hodovní síni na Humprechtě roku 1937. Odešla s Tebou jedna z posledních pamětnic a ctitelé staré Sobotky. Nenávratně...

Je začátek července, probíhá Šrámkova Sobotka. Budeme na ní letos chybět. I ta Tvá každoroční nádherná kytice polního kvítí na klavíru v sále spořitelny...

S poděkováním za vše – a také jménem všech přátel a za Sobotku

Karol

VÍTÁNÍ OBCĀNKŮ – foto: J. Resl

Zlatí bratři Janouškové

Tetičky: Žaludková, Rulcová, Králová, Borovičková, Martínková, Pažoutová

OBLASTNÍ CHARITA SOBOTKA

si Vás dovoluje pozvat
NA OSLAVU 25. VÝROČÍ

Kdy: 8. 9. 2017 OD 9:00 HODIN
Kde: MALÉ NÁMĚSTÍ V SOBOTCE

PROGRAM

- 9:00 SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBA
K 25. VÝROČÍ ZALOŽENÍ OBLASTNÍ CHARITY SOBOTKA
PREZENTACE SLUŽEB OCH SOBOTKA
SVĚCENÍ BARÁČNICKÉHO PRAPORU
- 10:00 KŘEST KNIHY, OCENĚNÍ VÝZNAMNÝCH OSOBNOSTÍ ZA 25 LET OCH,
PROSLOVY HOSTŮ
- 12:00 PREZENTACE ZÁCHRANNÉ SLUŽBY A ČERVENÉHO KŘÍŽE
PRO 8 A 9 TŘÍD ZŠ SOBOTKA A PRO VEŘEJNOST
- 13:00 VYSTOUPENÍ SOKOLEK - SENIOŘI SENIORŮM
- 13:30 HRADČOVJANKA (krojovaná dechová hudba)
PROMÍTÁNÍ POHÁDEK PRO DĚTI Z MŠ SOBOTKA A PRO VEŘEJNOST

**25. narozeniny
Oblastní charity
Sobotka**

Když je člověku pětadvacet let, prožívá nejkrásnější období svého života.
A pro Oblastní charitu Sobotka to platí dvojnásob.
Vždyť na oslavu zve své nejlepší přátele.
Právě Vás.

Věřme, že Vás připravený program zaujme a přijedete se s námi pobavit.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE A OKOLÍ

19. 8. / 21:00

Špunti na vodě – Kino Sobotka

20. 8. / 14:00

J. Bohdalová a S. Stašová – beseda
– Šolcův statek

26. 8. / 16:00

Tři zlaté vlasy děda Vševěda
– loutková pohádka – Humprecht
18:00**O hrdé pokoře** – autorské čtení
– Humprecht

27. 8. / 14:00

Výstava obrazů P. Dolenského
– Šolcův statek

září – prosinec

Taneční kurz
– sokolovna Sobotka a Dolní Bousov

2. 9. / 21:00

Mimi šéf
– Kino Sobotka

16. 9. / 20:00

Světy – koncert
– Humprecht

17. 9. / 14:00

S. Zindulka – beseda
– Šolcův statek

22. 9. / 18:00

Modrá krev na Sobotecku
(o rodu pánů z Vartenberka) – beseda
– sál spořitelny v Sobotce

28. 9. / 17:00

Svatováclavské hodování
– Humprecht25. – 26. 8. 2017 29. SOBOTECKÝ
JARMARK
A FESTIVAL ŘEMESELWOHNOUT | LENKA DUSILOVÁ | TRAVIS O'NEILL (IRL)
ILONA CSÁKOVÁ | JIŘÍ DĚDEČEK | CRAZY DOGS

Pátek 25. 8. 2017 | náměstí

18:00 – 19:00 Snap Call
20:00 – 21:00 **Wohnout**
22:00 – 23:00 Bikini

Sobota 26. 8. 2017 | park

9:00 – 9:50 Tučňákův výlet
divadlo KRAB
10:15 – 11:00 **Jiří Dědeček**
11:30 – 12:10 Jak medvědi vařili
divadlo KRAB
13:00 – 13:30 **Flaškinet**
14:00 – 15:00 MeziNáma
15:30 – 16:30 Acoustix

Sobota 26. 8. 2017 | náměstí

9:00 – 10:00 New Dixie Liberec
11:00 – 12:00 **Crazy Dogs**
12:15 – 12:30 Sobotecké mažoretky
13:30 – 14:20 **Ilona Csáková**
15:00 – 15:20 Flaškinet
16:00 – 17:00 **Lenka Dusilová
& Baromantika**
18:00 – 19:00 Factorial! Orchestra
20:00 – 21:30 **Travis O'Neil and His
Cardinal Sins (Irsko)**
22:00 – 00:00 Layla

moderátor: Honza Musil

vstupné

pátek 80 Kč | sobota 100 Kč | oba dny 150 Kč
ZTP a děti do 120 cm zdarma

facebook.com/soboteckyjarmark

www.sobotecky-jarmark.cz

VYLETBALONEM.CZ

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotkatel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek, Jan Janatka, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovníci Lubor Jenček ml., Ilona Jalovecká.Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.

Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.

ISSN 12 12 – 7906; MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 27. 9. 2017.